

Agencja Restrukturyzacji
i Modernizacji Rolnictwa

REGULAMIN NABORU WNIOSKÓW O PRYZNANIE POMOCY

w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027
dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE
i poprawy efektywności energetycznej w obszarze C wspierającym inwestycje
dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków
gospodarstw rolnych

Regulamin obowiązuje od 27 sierpnia 2024 r. ~~26.04.2024 r.~~

Spis treści

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów	3
1. Słownik pojęć.....	3
2. Wykaz skrótów	4
§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy.....	5
§ 3. Warunki przyznania pomocy.....	6
§ 4 Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji	10
§ 5. Procedura przyznawania pomocy	12
§ 6. Zawarcie umowy	16
§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność.....	17
§ 8. Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa.....	17
§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy.....	19
1. Akty prawne Unii Europejskiej	19
2. Akty prawne krajowe	20
3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi	21
Załączniki do Regulaminu	22

§ 1. Słownik pojęć i wykaz skrótów

1. Słownik pojęć

- a) **beneficjent** – podmiot, któremu przyznano pomoc na podstawie umowy,
- b) **biomasa** – biomasa, o której mowa w art. 2 pkt 3 ustawy o OZE, w tym biomasa pochodzenia rolniczego o której mowa art. 2 pkt 3b ustawy o OZE,
- c) **gospodarstwo** – gospodarstwo, o którym mowa w art. 3 pkt 2 rozporządzenia 2021/2115, przy czym do składników wykorzystywanych do działalności rolniczej i zarządzanych przez rolnika zalicza się składniki materialne i niematerialne, jeżeli stanowią zorganizowaną całość gospodarczą,
- d) **kontrola na miejscu** – kontrola, o której mowa w pkt 1.A ppkt (i) załącznika I do rozporządzenia 2022/127, której cel został określony w art. 100 ust. 4 ustawy PS WPR,
- e) **młody rolnik** – rolnik, który ma nie więcej niż 40 lat,
- f) **numer EP** – numer identyfikacyjny w ewidencji producentów, nadany na podstawie przepisów ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885),
- g) **obszary chronione** – obszary, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn. zm.) wraz z otulinami tych form ochrony przyrody,
- h) **płatność końcowa** – płatność dokonywana na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji,
- i) **pozwolenie na budowę** – decyzja o pozwoleniu na budowę, o której mowa w art. 28 ust. 1 ustawy prawo budowlane,
- j) **produkcja ekologiczna** – produkcja ekologiczna, o której mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. Urz. UE L 150 z 14.6.2018, str. 1, z późn. zm.), potwierdzona aktualnym certyfikatem,
- k) **projekt budowlany** – projekt o którym mowa w art. 34 ust. 1 ustawy prawo budowlane,
- l) **Regulamin** – regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR,
- m) **rolnik** – rolnik, o którym mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115, którego gospodarstwo jest położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- n) **świadcstwo charakterystyki energetycznej** – świadectwo, o którym mowa w art. 3 ust. 1 i 2 ustawy o charakterystyce energetycznej budynku,
- o) **umowa** – umowa o przyznaniu pomocy, o której mowa w ustawie PS WPR,
- p) **wniosek o przyznanie pomocy** – wniosek o przyznanie pomocy, o którym mowa w ustawie PS WPR,
- q) **wniosek o płatność** – wniosek o płatność, o którym mowa w ustawie PS WPR,
- r) **wnioskodawca** – podmiot ubiegający się o przyznanie pomocy,
- s) **wskaźnik EK** – wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na energię końcową w budynku wyrażoną w kWh/(m² rok), obliczona zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 15 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków,
- t) **wskaźnik EP** – wartość wskaźnika rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną w budynku wyrażoną w kWh/(m² rok), obliczona zgodnie z przepisami wydanymi na

podstawie art. 15 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków

- u) **zaliczka** – zaliczka, o której mowa w art. 44 ust. 3 rozporządzenia 2021/2116,
- v) **zwierzęta gospodarskie** – zwierzęta zaliczane do zwierząt gospodarskich, o których mowa w art. 2 pkt 1 lit. a oraz pkt 3 ustawy z dnia 10 grudnia 2020 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2021 r. poz. 36).

2. Wykaz skrótów

- a) **ARiMR** – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- b) **DJP** – duże jednostki przeliczeniowe określone na podstawie współczynników przeliczeniowych sztuk rzeczywistych zwierząt gospodarskich na DJP wskazanych w załączniku do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. poz. 244),
- c) **EFROW** – Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- d) **I.10.2** – interwencja I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w ramach PS WPR,
- e) **Kc** – ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610 z późn. zm.),
- f) **Kpa** – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.),
- g) **KSH** – ustawa z dnia 15 września 2000 r. Kodeks Spółek Handlowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1467 z późn. zm.)
- h) **KRS** – Krajowy Rejestr Sądowy
- i) **MRiRW** – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- j) **obszar A** – obszar A wspierający inwestycje dotyczące biogazowni rolniczej w ramach I.10.2,
- k) **obszar B** – obszar B wspierający inwestycje dotyczące mikroinstalacji produkujących energię z promieniowania słonecznego w ramach I.10.2,
- l) **obszar C** – obszar C wspierający inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych w ramach I.10.2,
- m) **OZE** – odnawialne źródła energii, o których mowa w art. 2 pkt 22 ustawy o OZE,
- n) **PS WPR** – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027,
- o) **PUE** – system teleinformatyczny ARiMR, o którym mowa w art. 10c ustawy o ARiMR,
- p) **rozporządzenie 2021/2115** - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.),
- q) **rozporządzenie 2021/2116** - rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.),
- r) **rozporządzenie 2022/127** - rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania

- rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 95, z późn. zm.),
- s) **ustawa o ARiMR** – ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. z 2023 r. poz. 1199),
  - t) **ustawa o charakterystyce energetycznej budynków** – ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz. U. z 2021 r. poz. 497, z późn. zm.)
  - u) **ustawa o FP** – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.),
  - v) **ustawa o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne** – ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, z późn. zm.),
  - w) **ustawa o OZE** – ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1436 z późn. zm.),
  - x) **ustawa PPSA** – ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.),
  - y) **ustawa prawo budowlane** – ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.),
  - z) **ustawa prawo energetyczne** – ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.),
  - aa) **ustawa PS WPR** – ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261),
  - bb) **ustawa PZP** – ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, z późn. zm.),
  - cc) **WOPP** – wniosek o przyznanie pomocy,
  - dd) **WOP** – wniosek o płatność,

§ 2. Postanowienia ogólne dotyczące naboru wniosków o przyznanie pomocy

1. Regulamin określa zasady dotyczące przeprowadzenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, przeprowadzenia postępowania w sprawie o przyznanie pomocy i przyznawania pomocy, a także zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać WOP, w ramach I.10.2 – obszar C.
2. Regulamin został opracowany na podstawie art. 86 ust. 3 i 4 ustawy PS WPR oraz wytycznych MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3 i opublikowany w miejscu określonym w ogłoszeniu o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
3. ARiMR może zmienić niniejszy Regulamin. Zmiana Regulaminu musi być zgodna z przepisami prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznymi MRiRW, o których mowa w § 9 ust. 3.
4. Zmiana Regulaminu w zakresie limitu środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy jest dopuszczalna wyłącznie w sytuacji, gdy w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy żadnemu z wnioskodawców nie odmówiono przyznania pomocy z powodu wyczerpania limitu środków.
5. ARiMR publikuje zmiany Regulaminu wraz z ich uzasadnieniem i terminem, od którego są stosowane, na swojej stronie internetowej, w miejscu podania do publicznej wiadomości ogłoszenia o naborze wniosków o przyznanie pomocy.
6. ARiMR unieważnia nabór wniosków o przyznanie pomocy, jeżeli:
  - 1) w terminie składania wniosków o przyznanie pomocy nie złożono żadnego WOPP lub
  - 2) wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór operacji do przyznania pomocy

- nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć, lub
- 3) postępowanie w sprawie o przyznanie pomocy jest obciążone niemożliwą do usunięcia wadą prawną.
  7. ARiMR podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu naboru wniosków o przyznanie pomocy oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej.
  8. Do postępowania w sprawie o przyznanie pomocy nie stosuje się przepisów Kpa, z wyjątkiem przepisów dotyczących właściwości miejscowej organów, wyłączenia pracowników organu, udostępniania akt oraz skarg i wniosków, o ile przepisy ustawy PS WPR nie stanowią inaczej.
  9. W postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy ARiMR:
    - 1) stoi na straży praworządności;
    - 2) jest obowiązana w sposób wyczerpujący rozpatrzyć cały materiał dowodowy;
    - 3) udziela wnioskodawcy, na jego żądanie, niezbędnych pouczeń co do okoliczności faktycznych i prawnych, które mogą mieć wpływ na ustalenie jego praw i obowiązków będących przedmiotem postępowania;
    - 4) zapewnia wnioskodawcy, na jego żądanie, czynny udział w każdym stadium postępowania i przed poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny WOPP, na jego żądanie, umożliwia mu wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.
  10. Wnioskodawca oraz inne osoby uczestniczące w postępowaniu w sprawie o przyznanie pomocy są zobowiązane przedstawiać dowody oraz dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek; ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.
  11. Obliczania i oznaczania terminów związanych z wykonywaniem czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy dokonuje się zgodnie z przepisami Kc dotyczącymi terminu.

§ 3. Warunki przyznania pomocy

1. Pomoc przyznaje się na operacje mające na celu zmniejszenie presji działalności rolniczej na środowisko, poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, właściwe zagospodarowanie odpadów i produktów ubocznych z rolnictwa oraz poprawę efektywności energetycznej.
2. Pomoc na operacje w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy objętego niniejszym Regulaminem przyznaje się do wysokości limitu środków, który wynosi 422 759 796 zł.
3. W ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, o przyznanie pomocy będzie mógł ubiegać się rolnik będący osobą fizyczną lub prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, bądź wspólnicy spółki cywilnej prowadzący działalność rolniczą w ramach spółki cywilnej, jeżeli spełnia następujące warunki:
  - 1) została mu przyznana jednolita płatność obszarowa na podstawie przepisów o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego lub podstawowe wsparcie dochodów w ramach PS WPR co najmniej w roku, w którym złożono WOPP lub w roku poprzednim lub który prowadzi działy specjalne produkcji rolnej, o których mowa w art. 6 pkt 5 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2023 r. poz. 208, z późn. zm.);
  - 2) odbył szkolenie w zakresie efektywności energetycznej gospodarstwa nie wcześniej niż w terminie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia WOPP lub zobowiązał się do jego odbycia nie później niż do dnia złożenia WOP.
  - 3) w dniu złożenia WOPP ma ukończone 18 lat – w przypadku osoby fizycznej;
  - 4) posiada numer EP.

4. W przypadku rolnika będącego współnikiem spółki cywilnej pomoc jest przyznawana, jeżeli numer EP został nadany spółce oraz jeżeli:
  - 1) gospodarstwo, w którym będzie realizowana operacja, stanowi wkład wniesiony do tej spółki i spełnia warunki określone w ust. 3 pkt 1;
  - 2) w ramach umowy tej spółki jest prowadzona działalność rolnicza co najmniej od dnia złożenia WOPP;
  - 3) każdy ze współników będący osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH, albo przedsiębiorcą zagranicznym będącym osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału, spełnia warunki wymienione w ust. 5.
5. W przypadku rolnika będącego osobą prawną albo spółką osobową w rozumieniu KSH pomoc jest przyznawana, jeżeli rolnik jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP, a w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału – jego oddział jest wpisany do rejestru przedsiębiorców w KRS co najmniej od dnia złożenia WOPP.
6. Pomoc przyznaje się na operację, która będzie realizowana w jednym etapie.
7. Maksymalny okres realizacji operacji wynosi 24 miesiące od planowanego terminu zawarcia umowy.
8. Pomoc przyznaje się, jeżeli inwestycja objęta operacją ma związek z działalnością rolniczą prowadzoną w gospodarstwie.
9. Pomoc przyznaje się, jeżeli operacja realizowana jest na nieruchomościach stanowiących własność wnioskodawcy lub przedmiot użytkowania wieczystego co najmniej od dnia złożenia WOPP.
10. Pomoc przyznaje się na operacje o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 20 000 zł.
11. Pomoc przyznaje się jeżeli:
  - 1) operacja dotyczy wyłącznie budynków gospodarstw rolnych (tj. budynki lub budowle wykorzystywane do produkcji rolnej, w tym przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie, takie jak budynki do przygotowania produktów rolnych do sprzedaży, budynki inwentarskie dla zwierząt gospodarskich, pieczarkarnie, chłodnie, budynki do przechowywania owoców i warzyw w tym w kontrolowanej atmosferze, magazyny oczyszczania i suszenia nasion, budynki związane z rolniczym handlem detalicznym lub sprzedażą bezpośrednią lub dostawami bezpośrednimi, szklarnie, budynki zaplecza gospodarstwa rolnego w tym budynki wielofunkcyjne służące produkcji rolnej), oraz w każdym z tych budynków lub budowli zapewni redukcję wskaźnika EK o co najmniej 30% i wskaźnika EP o co najmniej 30%;
  - 2) do WOPP dołączono projekt termomodernizacji spełniający warunki określone w Załączniku nr 6 do Regulaminu.

Wysokość i zakres pomocy

12. Maksymalna wysokość pomocy udzielona beneficjentowi, w okresie realizacji PS WPR, wynosi 200 tys. zł.
13. Łączny limit pomocy na jednego beneficjenta w okresie realizacji PS WPR na:
  - 1) obszar A i obszar B wynosi 1,5 mln zł;
  - 2) obszar A i obszar C wynosi 1,7 mln zł;
  - 3) obszar B i obszar C wynosi 400 tys. zł;
  - 4) obszar A, obszar B i obszar C wynosi 1,7 mln zł.

Koszty podlegające dofinansowaniu

14. Pomoc przyznaje się w:
  - 1) formie refundacji części kosztów kwalifikowalnych poniesionych przez beneficjenta,
  - 2) wysokości do 65% kosztów kwalifikowalnych operacji.
15. Jeżeli wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania ustawy PZP, to ma obowiązek ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP.
16. Pomoc przyznaje się jeżeli operacja dotyczy w szczególności:
  - a) docieplenia ścian zewnętrznych,
  - b) docieplenia dachu lub stropu,
  - c) zakupu świetlików dachowych,
  - d) docieplenia podłóg,
  - e) zakupu okien lub drzwi zewnętrznych, lub bram wjazdowych,
  - f) zakupu kotłów na biomasę z wyłączeniem kotłów do spalania słomy,
  - g) zakupu instalacji do odzyskiwania ciepła,
  - h) zakupu systemów energooszczędnego oświetlenia w technologii LED,
  - i) zakupu systemów monitoringu i zarządzania energią;
17. Do kosztów kwalifikowalnych o których mowa w ust. 16 zalicza się koszty:
  - 1) transportu do miejsca realizacji operacji materiałów służących realizacji operacji oraz maszyn i urządzeń objętych operacją, a także koszty montażu;
  - 2) rozbiórki i utylizacji materiałów szkodliwych pochodzących z rozbiórki pod warunkiem, że rozbiórka jest niezbędna w celu realizacji operacji;
18. Do kosztów ogólnych zalicza się w szczególności koszty:
  - 1) kosztorysów inwestorskich;
  - 2) projektu termomodernizacji;
  - 3) audytu energetycznego;
  - 4) pozostałej dokumentacji technicznej związanej z przygotowaniem operacji;
  - 5) nadzoru inwestorskiego;
  - 6) nadzoru autorskiego;
  - 7) nadzoru budowlanego;
  - 8) kierowania robotami budowlanymi;
  - 9) konsultacji związanych z przygotowaniem lub realizacją operacji;
  - 10) pozostałych kosztów ogólnych związanych z przygotowaniem lub realizacją operacji.
19. Za koszty niekwalifikowalne uznaje się, w szczególności:
  - 1) koszty poniesione przed dniem, w którym został złożony WOPP, a w przypadku kosztów ogólnych – przed dniem 1 stycznia 2023 r.;
  - 2) koszty ogólne związane z operacją w części przekraczającej 10% pozostałych kosztów kwalifikowalnych;
  - 3) koszty remontu budynków lub budowli, jeśli nie jest połączony z ich modernizacją;
  - 4) koszty zakupu nieruchomości;
  - 5) podatek od wartości dodanej (VAT), w przypadku wnioskodawcy będącego rolnikiem w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2021/2115;
  - 6) koszty zakupu używanych maszyn, urządzeń, wyposażenia, w tym również instalacji;
  - 7) koszty zakupu zwierząt, nasion i ich siewu oraz roślin jednorocznych i ich sadzenia;
  - 8) koszty zakupu samochodów osobowych;

- 9) koszty rozbudowy infrastruktury sieci 5G i sieci światłowodowej;
  - 10) koszty inwestycji w nawodnienia w gospodarstwie rolnym oraz związane z tym koszty budowy ujęć wody;
  - 11) koszty sporządzenia WOPP i WOP;
  - 12) koszty zakupu kotłów do spalania słomy;
  - 13) koszty inwestycji mających na celu dostosowanie do norm lub wymogów unijnych.
20. Pomoc przyznaje się na operacje, które nie zostały rozpoczęte wcześniej niż w dniu złożenia WOPP. Moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji został określony w § 3 ust.7 umowy.
21. Nie są wspierane inwestycje, które mają charakter odtworzeniowy.

Ocena racjonalności kosztów

22. Pomoc przyznaje się na operację uzasadnioną pod względem racjonalności kosztów/inwestycji zaplanowanych do zrealizowania. Operacja musi być możliwa do wykonania, uzasadniona oraz dostosowana z punktu widzenia celu, zakresu i zakładanych jej rezultatów. Ocena racjonalności obejmuje poniższe aspekty:
- 1) uzasadnienie ekonomiczne kosztów/inwestycji, czyli w jaki sposób zakres rzeczowy wskazany w WOPP przyczyni się do osiągnięcia celu operacji;
  - 2) racjonalność technologiczną – sprawdzenie, czy wspierane inwestycje w szczególności:
    - a) nie mają charakteru inwestycji odtworzeniowej,
    - b) są uzasadnione ze względu na komplementarność technologiczną,
    - c) są uzasadnione ze względu na profil produkcji,
    - d) są uzasadnione ze względu na skalę produkcji;
  - 3) racjonalność kosztową – sprawdzenie czy planowane koszty/szacunkowe koszty planowanych inwestycji objęte zakresem rzeczowym operacji są rynkowe lub czy zostały oszacowane na podstawie cen rynkowych.
23. Zaleca się wnioskodawcy dołączenie do WOPP ~~co najmniej dwóch~~ oferty ~~zebranych pozyskanej~~ w ramach analizy rynku, na podstawie które~~y~~ zostały oszacowane wydatki, lub protokołu z analizy rynku wskazującego nazw~~e~~y podmiot~~ów~~, od które~~go~~y zostały ~~zebrane pozyskana~~ ofert~~y~~ i która stanowiła podstawę oszacowania kosztów we wniosku, wartość ~~poszczególnych~~ oferty lub wartości-wartość wynikając~~a~~e z cennik~~ów~~.

Zasady wypłaty zaliczki

24. Na realizację operacji może być wypłacona zaliczka w wysokości nieprzekraczającej 50% kwoty przyznanej pomocy, jeżeli wnioskodawca wystąpił o przyznanie i wypłatę zaliczki w WOPP. Warunkiem wypłaty zaliczki jest wniesienie przez beneficjenta zabezpieczenia zaliczki w formie weksla niezupełnego (in blanco). Termin wniesienia zabezpieczenia określa umowa.
25. Ustanowienie zabezpieczenia zaliczki jest równoznaczne z ustanowieniem zabezpieczenia wykonania zobowiązań wynikających z umowy.
26. Zaliczka jest przekazywana beneficjentowi jednorazowo w terminie i wysokości określonej w umowie na rachunek bankowy beneficjenta albo jego rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazane w WOPP.
27. Rozliczanie zaliczki odbywa się zgodnie z postanowieniami umowy.

Przesłanki odmowy przyznania pomocy

28. Odmawia się przyznania pomocy, jeśli nie są spełnione warunki przyznania pomocy, o których

mowa w niniejszym Regulaminie.

29. Odmawia się przyznania pomocy wnioskodawcy, który:
- 1) podlega wykluczeniu z możliwości otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ustawy PS WPR;
  - 2) podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o FP, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu;
  - 3) jest objęty środkami sankcyjnymi lub jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z 2023 poz. 1497, z późn. zm.);
  - 4) stworzył sztuczne warunki, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mające na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej.
30. Odmawia się przyznania pomocy, jeżeli wnioskodawca uzyskał mniej niż 6 punktów w wyniku oceny spełniania kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.

§ 4 Warunki, które musi spełniać wniosek o przyznanie pomocy, termin i sposób składania wniosku o przyznanie pomocy oraz zasady wymiany korespondencji

1. WOPP zawiera dane niezbędne do przyznania pomocy, w szczególności:
  - 1) cele interwencji;
  - 2) zakres interwencji;
  - 3) dane identyfikacyjne wnioskodawcy;
  - 4) kryteria dostępu i kryteria wyboru operacji;
  - 5) dane dotyczące operacji: lokalizacja, uzasadnienie zakresu rzeczowego;
  - 6) zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
  - 7) informację o planowanym terminie zakończenia operacji;
  - 8) informację o wysokości wnioskowanej kwoty pomocy;
  - 9) informację o kwocie zaliczki, ilości transz i rachunku, na który ma zostać przekazana – jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
  - 10) oświadczenia, zgody i zobowiązania wnioskodawcy;
  - 11) załączniki (wymienione w Załączniku nr 3 do Regulaminu);
  - 12) informacje o korespondencji elektronicznej.
2. WOPP składa się w terminie od dnia 25 stycznia 2024 r. do dnia 23 lutego 2024 r. z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części.
3. Wnioskodawca składa WOPP wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR za pomocą PUE. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępni instrukcję jego wypełnienia oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR.
4. Jeżeli WOPP nie został złożony za pomocą PUE, ARiMR pozostawia WOPP bez rozpatrzenia oraz informuje o tym wnioskodawcę w takiej samej formie, w jakiej został złożony WOPP. PUE blokuje możliwość złożenia WOPP poza terminem naboru wniosków o przyznanie pomocy, z wyłączeniem WOPP następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części.

5. W jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy można złożyć tylko jeden WOPP. W przypadku wycofania WOPP, wnioskodawca może złożyć ponownie WOPP w ramach trwającego naboru. PUE blokuje możliwość złożenia w jednym naborze wniosków o przyznanie pomocy więcej niż jednego WOPP.
6. Do złożenia WOPP za pomocą PUE nie jest wymagany podpis elektroniczny.
7. Złożenie WOPP za pomocą PUE następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie podmiotu składającego ten WOPP, z tym że w przypadku gdy WOPP składany jest przez podmiot niebędący osobą fizyczną – po uwierzytelnieniu osoby:
  - 1) uprawnionej do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest jednoosobowa;
  - 2) upoważnionej przez osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu - jeżeli jego reprezentacja jest wieloosobowa.
8. Uwierzytelnienie w PUE następuje:
  - 1) w sposób określony w art. 20a ust. 1 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne lub
  - 2) za pomocą loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego ARiMR, dla których szczegółowe wymagania określone są w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).
9. W przypadku składania pisma albo wykonywania innej czynności dotyczącej postępowania konieczne jest ponowne uwierzytelnienie, które jest traktowane równoznacznie z podpisaniem dokumentu.
10. Załączniki do WOPP lub innego pisma dołącza się jako dokumenty utworzone za pomocą PUE, a w przypadku, gdy stanowią dokumenty wymagające opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, dołącza się je w postaci elektronicznej jako:
  - 1) dokumenty opatrzone przez tę osobę kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem osobistym albo podpisem zaufanym, albo
  - 2) elektroniczne kopie dokumentów sporządzonych w postaci papierowej i opatrzonych przez tę osobę podpisem własnoręcznym, zapisane w formacie określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 18 pkt 3 ustawy o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
11. W przypadku, gdy kopie dokumentów wymagających opatrzenia podpisem przez osobę trzecią, nie zostały dołączone do WOPP złożonego za pomocą PUE, dokumenty te można złożyć bezpośrednio w ARiMR lub nadać w placówce pocztowej operatora pocztowego w rozumieniu art. 3 pkt 12 ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640) lub w placówce podmiotu zajmującego się doręczaniem korespondencji na terenie Unii Europejskiej, albo wysłać na adres do doręczeń elektronicznych, o którym mowa w art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 18 listopada 2020 r. o doręczeniach elektronicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 285, z późn. zm.).
12. W przypadku, jeśli dokumenty załączane do wniosku są sporządzone w języku obcym, wnioskodawca jest zobowiązany przekazać do ARiMR oryginały tłumaczeń danych dokumentów na język polski, dokonanych przez tłumacza przysięgłego. Na sporządzonych tłumaczeniach i odpisach dokumentów powinien figurować zapis, czy zostały one sporządzone z oryginałów, czy też z tłumaczeń lub odpisów dokumentów oraz czy tłumaczenie lub odpis jest poświadczony i przez kogo, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 25 listopada 2004 r. o zawodzie tłumacza przysięgłego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1326).

13. Wnioskodawcy, po wysłaniu WOPP lub innego pisma oraz po wykonaniu innej czynności dotyczącej postępowania, jest wystawiane za pomocą PUE potwierdzenie odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania, które zawiera unikalny numer nadany przez PUE oraz datę odpowiednio złożenia pisma oraz wykonania innej czynności dotyczącej postępowania.
14. Zmiany lub wycofania WOPP, wymiany korespondencji w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, w tym składania pism przez wnioskodawcę i doręczania pism wnioskodawcy, oraz wykonywania innych czynności dotyczących postępowania, w tym podpisywania dokumentów, dokonuje się za pomocą PUE, z zastrzeżeniem ust. 11.
15. Datą wszczęcia postępowania na WOPP złożony za pomocą PUE jest dzień wystawienia potwierdzenia złożenia pisma, o którym mowa w ust. 13.
16. Za datę doręczenia wnioskodawcy pisma poprzez PUE uznaje się dzień:
  - 1) potwierdzenia odczytania pisma przez wnioskodawcę w PUE, z tym, że dostęp do treści tego pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia,
  - 2) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w PUE, jeżeli wnioskodawca nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
17. Wnioskodawca jest zobowiązany do złożenia oświadczenia, dotyczącego świadomości skutków niezachowania formy wymiany korespondencji, o której mowa w ust. 14.
18. Za skuteczne złożenie dokumentacji w toku procedury ubiegania się o przyznanie pomocy, w tym WOPP oraz załączników do tego WOPP, odpowiedzialność ponosi wnioskodawca.
19. WOPP można w dowolnym momencie wycofać. Wycofanie WOPP nie znosi obowiązku podjęcia przez ARiMR odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku, gdy istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym WOPP.
20. W trakcie trwania naboru wniosków o przyznanie pomocy nie ma możliwości dokonania zmian w odniesieniu do złożonego WOPP, natomiast wnioskodawca, chcąc wprowadzić zmiany, może wycofać WOPP i złożyć go ponownie.
21. W okresie 14 dni po dniu zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy, WOPP może być zmieniany przez wnioskodawcę w zakresie dotyczącym załączonych dokumentów (np. poprzez dodanie nowego załącznika) z wyłączeniem zestawienia rzeczowo-finansowego. Dokonanie takich zmian ma wpływ na ustalanie liczby punktów z tytułu kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
22. Wnioskodawca informuje o wszelkich istotnych zmianach w zakresie danych i informacji zawartych w WOPP oraz dołączonych do niego dokumentach niezwłocznie po zaistnieniu tych zmian.

§ 5. Procedura przyznawania pomocy

1. ARiMR rozpatruje WOPP w terminie nie dłuższym niż 5 miesięcy od zakończenia naboru wniosków o przyznanie pomocy. W przypadku nierozpatrzenia WOPP w tym terminie, zawiadamia się o tym wnioskodawcę, podając przyczyny niedotrzymania terminu i wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc.
2. WOPP po jego złożeniu poddawany jest ocenie, w trakcie której ARiMR:
  - 1) dokonuje wstępnej oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy; przy czym ocena ta przeprowadzana jest z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie,

- o których mowa w § 4 ust. 21 i nie obejmuje wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7;
- 2) dokonuje ustalenia wstępnej kolejności przysługiwania pomocy na podstawie oceny, o której mowa w pkt 1;
  - 3) dokonuje wstępnego ustalenia, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór;
  - 4) weryfikuje, czy ze wstępnej oceny merytorycznej WOPP, o której mowa w pkt 1, wynika, że operacja:
    - a) nie uzyskała minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy – ARiMR niezwłocznie informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy, bez przeprowadzania dalszej oceny tego wniosku;
    - b) uzyskała minimalną liczbę punktów, ale nie mieści się w limicie środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru ARiMR:
      - wstrzymuje się z przeprowadzeniem oceny tego wniosku do momentu ustalenia, że dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na dany nabór,
      - w przypadku stwierdzenia faktycznego wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy bez konieczności przeprowadzenia dalszej oceny tego wniosku;
  - 5) dokonuje oceny formalnej WOPP;
  - 6) dokonuje oceny merytorycznej WOPP w zakresie spełniania warunków przyznania pomocy oraz kryteriów wyboru operacji, o których mowa w Załączniku nr 2 do Regulaminu, w tym uzyskania minimalnej liczby punktów umożliwiającej przyznanie pomocy;
  - 7) przyznaje punkty za dane kryterium wyboru operacji;
  - 8) ustala kolejność przysługiwania pomocy na podstawie wyników oceny w zakresie spełniania kryteriów wyboru operacji;
  - 9) ustala przysługującą kwotę pomocy oraz zaliczki, jeżeli wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
  - 10) ustala, czy dana operacja mieści się w limicie środków przeznaczonych na nabór;
  - 11) dokonuje weryfikacji pod kątem wystąpienia przesłanek odmowy zawarcia umowy wynikających z art. 93 ust. 2 i 3 ustawy PS WPR (wymienione w § 6 ust. 3).
3. W trakcie oceny formalnej weryfikacji podlega kompletność WOPP, tj. czy zawiera on wszystkie wymagane załączniki oraz czy został on wypełniony we wszystkich wymaganych polach.
  4. Jeżeli WOPP zawiera braki formalne, ARiMR wzywa jednokrotnie wnioskodawcę do usunięcia tych braków w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
  5. ARiMR nie wzywa wnioskodawcy do usunięcia braków formalnych w WOPP w sytuacji, gdy zachodzą niebudzące wątpliwości przesłanki nieprzyznania pomocy.
  6. W przypadku nieusunięcia w WOPP w wyznaczonym terminie wskazanych braków:
    - 1) wnioskodawcy odmawia się przyznania pomocy - jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy;
    - 2) WOPP podlega rozpatrzeniu w zakresie, w jakim został wypełniony - jeśli bez usunięcia tych braków można stwierdzić spełnienie przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy - chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i wnioskodawca te braki usunął.
  7. ARiMR w trakcie oceny merytorycznej może wzywać wnioskodawcę do poprawienia (korekty) WOPP lub do wyjaśnienia faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, lub do przedstawienia

dowodów na potwierdzenie tych faktów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania, z pouczeniem, że niepoprawienie wniosku lub niezłożenie wyjaśnień skutkować będzie rozpatrzeniem wniosku w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez wnioskodawcę.

8. ARiMR wzywa wnioskodawcę do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności, gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
9. W przypadku niepoprawienia WOPP lub niezłożenia wyjaśnień w wyznaczonym terminie, WOPP podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczas przedłożoną dokumentację, chyba że na prośbę wnioskodawcy przywrócono termin do poprawienia WOPP lub do złożenia wyjaśnień i wnioskodawca dopełnił czynności, do których był wezwany.
10. W wyniku wezwania, o którym mowa w ust. 7, wnioskodawca może dokonać korekty we WOPP tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględniane przy dalszym rozpatrywaniu WOPP.
11. W razie uchybienia terminu wykonania przez wnioskodawcę określonych czynności w toku postępowania w sprawie o przyznanie pomocy, ARiMR na prośbę wnioskodawcy przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli wnioskodawca:
  - 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
  - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy;
  - 3) w dniu złożenia prośby o której mowa w pkt. 1 dopełnił czynności, dla której określony był termin.
12. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 11 pkt 1.
13. W przypadku, gdy wnioskodawca wnieśli prośbę, o której mowa w ust. 11, po otrzymaniu od ARiMR pisma z informacją o odmowie przyznania pomocy z powodu nieusunięcia przez wnioskodawcę braków formalnych w WOPP w wyznaczonym terminie (jeśli bez usunięcia tych braków nie można stwierdzić spełniania przez wnioskodawcę warunków przyznania pomocy) i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 11, ARiMR wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje wnioskodawcę o wycofaniu pisma oraz o dalszym procedowaniu WOPP.
14. W przypadku gdy wnioskodawca nie zgadza się z wezwaniem do poprawienia WOPP, o którym mowa w ust. 7 może on w terminie przewidzianym w wezwaniu wnieść do ARiMR wniosek o ponowną ocenę zasadności tego wezwania, wraz z uzasadnieniem.
15. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania przysługuje w zakresie, w jakim wnioskodawca został wezwany do poprawienia zakresu rzeczowego operacji lub planowanych/szacunkowych kosztów operacji.
16. Wniosek o ponowną ocenę zasadności wezwania jest rozpatrywany w terminie 14 dni od dnia jego złożenia.
17. Niezwłocznie po rozpatrzeniu wniosku o ponowną ocenę zasadności wezwania, ARiMR informuje wnioskodawcę o wyniku jego rozpatrzenia, a w przypadku uznania tego wniosku:
  - 1) za uzasadniony – informuje o uznaniu wezwania za bezzasadne i kontynuacji oceny WOPP;
  - 2) za całkowicie bądź częściowo nieuzasadniony - wyznacza wnioskodawcy 7-dniowy termin na poprawienie WOPP.
18. W przypadku, gdy usunięcie braków, o którym mowa w ust. 4, lub poprawienie WOPP lub złożenie wyjaśnień, o których mowa w ust. 7, nastąpią bez zachowania formy korespondencji wskazanej w § 4 ust 14, ocena WOPP zostanie dokonana z pominięciem złożonych w ten sposób uzupełnień,

poprawek lub wyjaśnień.

19. O kolejności przysługiwania pomocy decyduje suma uzyskanych punktów przyznawanych na podstawie kryteriów wyboru operacji określonych w Załączniku nr 2 do Regulaminu.
20. Kolejność przysługiwania pomocy jest ustalana od operacji, która uzyskała największą liczbę punktów, do operacji, która uzyskała najmniejszą liczbę punktów, a w przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów – zgodnie z kryteriami rozstrzygającymi określonymi w ust. 3 i 4 Załącznika nr 2 do Regulaminu.
21. Punkty za poszczególne kryteria wyboru operacji są przyznawane na podstawie danych, informacji, zobowiązań i oświadczeń zawartych w WOPP oraz załączonych do niego dokumentach, z uwzględnieniem zmian dokonanych w terminie i zakresie określonym w § 4 ust. 21 Regulaminu lub wezwań, o których mowa w ust. 4 i 7, jak również na podstawie danych z systemu informatycznego ARiMR oraz innych systemów informatycznych, do których ARiMR ma dostęp.
22. W przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi w WOPP i w dokumentach dołączonych do tego wniosku punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w dokumentach dołączonych do wniosku, natomiast w przypadku pojawienia się rozbieżności pomiędzy danymi w WOPP i danymi w systemach informatycznych, o których mowa w ust. 21, punkty przyznaje się na podstawie danych zawartych w tych systemach.
23. Jeżeli brak jest danych niezbędnych do ustalenia liczby punktów za dane kryterium wyboru operacji, nie przyznaje się punktów za to kryterium.
24. W przypadku, gdy limit środków przeznaczony na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru jest wyższy niż łączna kwota, na którą opiewają złożone wnioski o przyznanie pomocy, możliwe jest zrezygnowanie z etapu ustalania kolejności przysługiwania pomocy.
- 24-25. W przypadku, gdy w wyniku rozpatrzeniu WOPP wymaga on poprawienia w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki, ARiMR przed zawarciem umowy wzywa wnioskodawcę do poprawienia w ciągu 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania, w powyższym zakresie, pod rygorem odmowy zawarcia umowy.
- 25-26. Rozpatrzenie WOPP kończy się poinformowaniem wnioskodawcy o wyniku oceny jego wniosku:
  - 1) przesłaniem wnioskodawcy umowy wraz z oświadczeniem ARiMR o woli jej zawarcia oraz wezwaniem wnioskodawcy do jej zawarcia – w przypadku pozytywnego rozpatrzenia WOPP i niestwierdzenia zaistnienia żadnej z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
  - 2) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie zawarcia umowy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku, gdy pomimo pozytywnego rozpatrzenia WOPP stwierdzono, że zachodzi co najmniej jedna z przesłanek odmowy zawarcia umowy;
  - 3) przesłaniem wnioskodawcy informacji o odmowie przyznania pomocy z podaniem przyczyn odmowy – w przypadku niespełnienia warunków przyznania pomocy lub wyczerpania środków przeznaczonych na przyznanie pomocy na operacje w ramach danego naboru.
- 26-27. ARiMR informuje wnioskodawcę o odmowie przyznania pomocy nie wcześniej niż po upływie okresu, w którym możliwe jest dokonywanie przez wnioskodawcę zmian w WOPP.
- 27-28. W przypadku odmowy przyznania pomocy albo w przypadku odmowy zawarcia umowy o przyznaniu pomocy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
- 28-29. Wyczerpanie środków w ramach limitu określonego w Regulaminie nie stanowi przeszkody w przyznaniu pomocy na daną operację, jeżeli w wyniku uwzględnienia przez ARiMR na podstawie

art. 54 § 3 ustawy PPSA skargi na odmowę przyznania pomocy albo uwzględnienia przez sąd administracyjny skargi na odmowę przyznania pomocy ARiMR ustali, że są spełnione pozostałe warunki przyznania pomocy na tę operację, a kryteria wyboru operacji są spełnione w takim stopniu, że pomoc na tę operację powinna zostać przyznana, oraz jeżeli są dostępne środki w ramach budżetu I.10.2 – obszar C, określone w PS WPR.

~~29-30.~~ W przypadku stwierdzenia w WOPP oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, ARiMR może poprawić ją z urzędu, informując o tym wnioskodawcę.

~~30-31.~~ ARiMR podaje do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informację o operacjach wybranych do przyznania pomocy oraz o operacjach, na które odmówiono przyznania pomocy w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy. Informacja, oprócz nazwy interwencji, której dotyczy, będzie zawierać w szczególności:

- 1) indywidualne numery spraw;
- 2) oznaczenie, czy operacja została wybrana do przyznania pomocy, czy nie;
- 3) w przypadku operacji wybranych do przyznania pomocy – wysokość przyznanej kwoty pomocy.

~~31-32.~~ W przypadku wprowadzenia zmian w zakresie informacji, o której mowa w ust. ~~30-31~~ ARiMR podaje do publicznej wiadomości zaktualizowaną informację na swojej stronie internetowej.

~~32-33.~~ ARiMR uprawniona jest do przeprowadzania kontroli na miejscu wnioskodawcy/beneficjenta, w tym w zakresie danych podanych w WOPP oraz w zakresie zobowiązań wynikających z zawartej umowy.

§ 6. Zawarcie umowy

1. ARiMR zawiera z wnioskodawcą, którego operacja została wybrana do przyznania pomocy, za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR umowę, na formularzu opracowanym przez ARiMR, który stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego Regulaminu.

2. Umowa jest zawierana zgodnie z następującymi regułami:

- 1) ARiMR przekazuje wnioskodawcy za pomocą PUE pismo zawierające oświadczenie woli zawarcia umowy przez ARiMR wraz z umową oraz wezwaniem wnioskodawcy do zawarcia tej umowy;
- 2) jeżeli wnioskodawca zgadza się na zawarcie umowy, składa oświadczenie woli zawarcia umowy przez ponowne uwierzytelnienie w PUE nie później niż przed upływem 14 dni od dnia potwierdzenia w PUE odczytania pisma, o którym mowa w pkt. 1;
- 3) jeżeli wnioskodawca nie potwierdził odczytania pisma, o którym mowa w pkt. 1, w terminie 14 dni od dnia otrzymania tego pisma za pomocą PUE, składa oświadczenie woli zawarcia umowy nie później niż przed upływem 14 dni od dnia, w którym upłynął termin 14 dni liczony od dnia otrzymania tego pisma;
- 4) dniem zawarcia umowy jest data złożenia oświadczenia woli zawarcia umowy przez wnioskodawcę.

3. ARiMR:

1) odmawia zawarcia umowy, gdy:

a) w wyniku wezwania, o którym mowa § 5 ust. 25, w wyznaczonym terminie wnioskodawca nie poprawił WOPP w zakresie kosztów określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym, wnioskowanej kwoty pomocy lub wysokości zaliczki,

~~a) b)~~ wnioskodawca został wykluczony z możliwości przyznania pomocy,

~~b) c)~~ doszło do unieważnienia naboru wniosków o przyznanie pomocy (z wyjątkiem unieważnienia naboru z powodu niezłożenia żadnego wniosku);

2) może odmówić zawarcia umowy, jeżeli zachodzi obawa wyrządzenia szkody w mieniu

publicznym w następstwie zawarcia umowy, w szczególności gdy wobec wnioskodawcy (lub członka organów zarządzających, gdy wnioskodawca nie jest osobą fizyczną) toczy się postępowanie karne lub postępowanie karne skarbowe za przestępstwo składania fałszywych zeznań, przekupstwa, przeciwko mieniu, wiarygodności dokumentów, obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, obrotowi gospodarczemu, systemowi bankowemu albo inne związane z wykonywaniem działalności gospodarczej lub popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych, w związku z pomocą udzieloną ze środków publicznych wnioskodawcy (lub członkowi organów zarządzających lub podmiotowi powiązanemu z nim osobowo lub kapitałowo lub członkowi organów zarządzających podmiotu powiązanego) na realizację operacji.

4. W przypadkach, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 2 ARiMR informuje wnioskodawcę o przyczynach odmowy zawarcia umowy.
5. W przypadku odmowy zawarcia umowy z przyczyn innych niż unieważnienie naboru wniosków o przyznanie pomocy, wnioskodawcy przysługuje prawo wniesienia do wojewódzkiego sądu administracyjnego skargi na zasadach i w trybie określonym dla aktów lub czynności, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 ustawy PPSA.
6. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze stron w przypadkach w niej określonych.
7. Umowa może zostać wypowiedziana przez ARiMR wyłącznie w przypadkach w niej określonych.
8. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron.

§ 7. Zasady wypłaty pomocy oraz warunki, które musi spełniać wniosek o płatność

1. Pomoc jest wypłacana beneficjentowi:
  - 1) na WOP złożony w terminie nie później niż 24 miesiące od dnia zawarcia umowy o przyznaniu pomocy;
  - 2) jeżeli są spełnione warunki wypłaty pomocy określone w umowie.
2. WOP zawiera dane niezbędne do wypłaty pomocy, w szczególności:
  - 1) dane podstawowe, w tym: znak sprawy, numer umowy, nazwa interwencji PS WPR;
  - 2) dane identyfikacyjne beneficjenta, w tym numer EP, nazwa/imię i nazwisko;
  - 3) dane finansowe operacji;
  - 4) wykaz faktur;
  - 5) zestawienie rzeczowo-finansowe;
  - 6) załączniki (wymienione w Załączniku nr 4 do Regulaminu);
  - 7) oświadczenia i zobowiązania.
3. WOP składa się w terminie określonym w umowie za pomocą PUE w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR. Korespondencję w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy prowadzi się zgodnie z zasadami określonymi w § 4.
4. Szczegółowe warunki wypłaty i zwrotu pomocy określa umowa.

§ 8. Następcą prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. Nie ma możliwości wstąpienia na miejsce wnioskodawcy do toczącego się postępowania w sprawie o przyznanie pomocy.

2. W przypadku śmierci beneficjenta będącego osobą fizyczną albo rozwiązania, połączenia lub podziału beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, lub wystąpienia innego zdarzenia prawnego, w wyniku których zaistnieje następstwo prawne, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, następcy prawnemu beneficjenta może być przyznana pomoc na operację, którą realizował beneficjent, jeżeli:
  - 1) spełnia on warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3;
  - 2) zostaną przez niego przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
  - 3) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone;
  - 4) przeszły na niego prawa beneficjenta nabyte w ramach realizacji tej operacji oraz inne jego prawa niezbędne do jej zrealizowania.
3. W przypadku zbycia całości lub części gospodarstwa, w okresie pomiędzy zawarciem umowy a wypłatą płatności końcowej, nabywcy gospodarstwa lub jego części może zostać przyznana pomoc, na jego wniosek, po uprzednim zgłoszeniu przez beneficjenta ARiMR zamiaru zbycia gospodarstwa albo jego części, jeżeli:
  - 1) nabywca spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3;
  - 2) nie sprzeciwia się to istocie i celowi interwencji;
  - 3) przez nabywcę zostaną przejęte zobowiązania związane z przyznaną pomocą;
  - 4) środki finansowe z tytułu pomocy nie zostały w całości wypłacone.
4. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy składa się (wraz z załącznikami określonymi w Załączniku nr 5 do Regulaminu) za pomocą PUE w terminie 2 miesięcy od dnia zaistnienia zdarzenia określonego w ust. 2 i 3. W przypadku złożenia WOPP po upływie tego terminu, pomocy nie przyznaje się. Do sposobu składania WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy oraz do wymiany korespondencji w trakcie rozpatrywania tego wniosku, stosuje się odpowiednio zasady określone w § 4.
5. W przypadku określonym w ust. 3:
  - 1) beneficjent zgłasza zamiar zbycia gospodarstwa lub jego części za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą;
  - 2) ARiMR, w związku ze zgłoszeniem, o którym mowa w pkt 1, ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają zbycie gospodarstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy zbycie tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji oraz informuje beneficjenta o warunkach ubiegania się o przyznanie pomocy przez nabywcę, w tym o okolicznościach faktycznych lub prawnych, wykluczających przyznanie pomocy.
6. WOPP następcy prawnego beneficjenta i WOPP nabywcy rozpatruje się w terminie 2 miesięcy od dnia jego złożenia.
7. Wysokość pomocy przyznanej następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części, nie może przekraczać kwoty, która nie została wypłacona beneficjentowi.
8. W przypadkach określonych w ust. 2 i 3 pomoc przyznaje się następcy prawnemu beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części do wysokości limitu określonego w § 3 ust. 9.
9. Jeżeli suma kwot pomocy wypłaconej w ramach operacji zrealizowanych przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części i kwot pomocy przyznanej w ramach operacji, których realizacja nie została jeszcze zakończona przez beneficjenta i jego następcę prawnego albo nabywcę gospodarstwa beneficjenta lub jego części, przekracza limit określony w § 3 ust. 9, następca prawny beneficjenta albo nabywca gospodarstwa lub jego części nie zwraca pomocy, jeżeli realizuje on zobowiązania beneficjenta.

10. W przypadku spełnienia przez następcę prawnego beneficjenta albo nabywcę gospodarstwa lub jego części warunków określonych w ust. 2-9 zawierana jest umowa określająca warunki kontynuowania realizacji operacji. Zawarcie umowy określającej warunki kontynuowania realizacji operacji następuje zgodnie z regułami określonymi w § 6.
11. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki i sposób przyznania pomocy, o których mowa w ust. 2-10 nie mają zastosowania.
12. W przypadku określonym w ust. 11 beneficjent jest zobowiązany do poinformowania ARiMR za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez beneficjenta informacji w tym zakresie ARiMR ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 11 i informuje beneficjenta o wyniku tej oceny.
13. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 11, beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.
14. Zasady dokonywania zmian w zakresie zrealizowanej operacji w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez ARiMR płatności końcowej, zostały określone w umowie.

§ 9. Podstawy prawne. Wykaz aktów prawnych i wytycznych, które mają zastosowanie w naborze wniosków o przyznanie pomocy

1. Akty prawne Unii Europejskiej

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.);
- 2) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 3) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/126 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 o dodatkowe wymogi w odniesieniu do niektórych rodzajów interwencji określonych przez państwa członkowskie w ich planach strategicznych WPR na lata 2023-2027 na podstawie tego rozporządzenia, jak również o przepisy dotyczące współczynnika dotyczącego normy dobrej kultury rolnej zgodnej z ochroną środowiska (GAEC) nr 1 (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 52, z późn. zm.);
- 4) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/127 z dnia 7 grudnia 2021 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 o przepisy dotyczące agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, zabezpieczeń oraz stosowania euro (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 95, z późn. zm.);
- 5) Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające

rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE 183 z 8.07.2022, str. 12, z późn. zm.);

- 6) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131, z późn. zm.);
- 7) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.1.2022, str. 197);
- 8) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2021/2289 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w sprawie prezentacji treści planów strategicznych WPR oraz w sprawie elektronicznego systemu bezpiecznej wymiany informacji (Dz. Urz. UE L 458 z 22.12.2021, str. 463, z późn. zm.);
- 9) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23);
- 10) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 7.09.2022, str. 8).

2. Akty prawne krajowe

- 1) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261);
- 2) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199);
- 3) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, z późn. zm.);
- 6) ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 1634, z późn. zm.);
- 7) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz.U. z 2023 r. poz. 1610, z późn. zm.);
- 8) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz. U. z

- 2023 poz. 1497, z późn. zm.);
- 9) ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1436, 1681, 1597 i 1762);
  - 10) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336 , z późn. zm.);
  - 11) ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz.U. z 2021 r. poz. 497, z późn. zm.);
  - 12) ustawa z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 1640);
  - 13) ustawa z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2023 r. poz. 57, z późn. zm.);
  - 14) ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605, z późn. zm.);
- 15) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących loginu i kodu dostępu do systemu teleinformatycznego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 480).

3. Wytyczne Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- 1) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 14 sierpnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie zmienionych wytycznych odstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 942);
- 2) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej z dnia 12 września 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 września 2023 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (M. P. poz. 1037);
- 3) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 13 kwietnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 464);
- 4) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 30 marca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 458);
- 5) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 29 czerwca 2023 r., o których mowa w

komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 695);

- 6) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 6 lipca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 771).

Załączniki do Regulaminu

1. Załącznik nr 1 – Umowa o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych.
2. Załącznik nr 2 – Kryteria wyboru operacji.
3. Załącznik nr 3 – Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy.
4. Załącznik nr 4 – Wykaz załączników do wniosku o płatność.
5. Załącznik nr 5 – Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części.
6. Załącznik nr 6 – Wymagania dotyczące projektu termomodernizacji.

Umowa nr .....
o przyznaniu pomocy w ramach interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych
w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące
rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

zawarta pomiędzy:

Agencją Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie Al. Jana Pawła II nr 70 (adres korespondencyjny: ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa), NIP 526-19-33-940, REGON 010613083, zwaną dalej **Agencją**, reprezentowaną przez:

1) .....
(imię i nazwisko) (stanowisko)

a

.....
(imię i nazwisko / nazwa)

zamieszkałym(-ą) / z siedzibą¹ w

.....

KRS¹ .....

REGON¹ .....

NIP¹ .....

PESEL¹ .....

Numer EP .....

numer paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość¹ .....

zwanym(-ą) dalej **Beneficjentem**,

którego reprezentuje¹:

1) .....

(Imię i nazwisko)

zwanymi dalej łącznie **Stronami**.

Działając na podstawie art. 19 i art. 93–95 ustawy z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261), zwanej dalej „ustawą” oraz mając na uwadze:

- 1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2021/2115 z 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 1, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2115 ”;
- 2) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylenia rozporządzenia

¹ Niepotrzebne skreślić.

(UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 6.12.2021, str. 187, z późn. zm.), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2021/2116”;

- 3) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczące wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197), zwane dalej „rozporządzeniem nr 2022/129”;
- 4) ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 5) ustawę z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1605 i 1720), zwaną dalej „ustawą PZP”;
- 6) ustawę z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199), zwaną dalej „ustawą o Agencji”;
- 7) Regulamin naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych, zwany dalej „regulaminem”;
- 8) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 14 sierpnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 942), zwane dalej „wytycznymi podstawowymi”;
- 9) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej z dnia 12 września 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 września 2023 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (M. P. poz. 1037), zwane dalej „wytycznymi szczegółowymi”;

Strony umowy postanawiają, co następuje:

§ 1

Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniższe określenia w rozumieniu niniejszej umowy, zwanej dalej „umową”, oznaczają:

- 1) dokument zabezpieczenia zaliczki – formę zabezpieczenia, o której mowa w § 3 ust. 24 regulaminu, stanowiący dokument zabezpieczenia przez Beneficjenta zaliczki wypłacanej mu na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej;²
- 2) I.10.2 – interwencję I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w ramach PS WPR;
- 3) koszt kwalifikowalny operacji – koszt związany z realizacją I.10.2, który został poniesiony i opłacony ze środków Beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w § 3 regulaminu;
- 4) nieprawidłowość –jakikolwiek naruszenie przepisów prawa wspólnotowego wynikające z działania lub zaniedbania ze strony podmiotu gospodarczego, które spowodowało lub mogło spowodować szkodę w ogólnym budżecie Wspólnot lub w budżetach, które są zarządzane przez Wspólnoty, albo poprzez zmniejszenie lub utratę przychodów, które pochodzą ze środków własnych pobieranych bezpośrednio

---

² Dotyczy Beneficjentów ubiegających się o zaliczkę.

w imieniu Wspólnot, albo też w związku z nieuzasadnionym wydatkiem (zgodnie z art. 2 lit. a rozporządzenia nr 2021/2116);

- 5) oddział regionalny – oddział regionalny Agencji wyznaczony przez Prezesa albo osobę upoważnioną do rozpatrywania wniosku o przyznanie pomocy, który pozostaje właściwy dla rozpatrywania wniosku o płatność;
- 6) okres związania celem – okres pięciu lat liczonych od dnia wypłaty płatności końcowej, w trakcie którego beneficjent powinien utrzymać spełnianie warunków przyznania i wypłaty pomocy oraz realizować lub zrealizować określone zobowiązania w I.10.2;
- 7) płatność końcowa – płatność dokonywaną na podstawie wniosku o płatność składanego po zrealizowaniu całej operacji;
- 8) PS WPR – Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027;
- 9) PUE – system teleinformatyczny Agencji, o którym mowa w art. 10c ustawy o Agencji;
- 10) rachunek bankowy – wskazany przez Beneficjenta rachunek bankowy prowadzony przez bank albo rachunek prowadzony przez spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową dla Beneficjenta lub cesjonariusza;
- 11) transakcja – dokonanie zapłaty w związku z wykonaniem jednej umowy lub zamówienia od jednego kontrahenta, nawet jeśli wystawiono kilka faktur/dokumentów o równoważnej wartości dowodowej dotyczących tej umowy/zamówienia i w związku z tym zapłata nastąpiła za różne części zamówienia, bez względu na długość okresów pomiędzy poszczególnymi płatnościami;
- 12) ustawa o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę - ustawę z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1497 i 1859);
- 13) ustawa Prawo budowlane - ustawę z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r. poz. 682, z późn. zm.);
- 14) wytyczne PZP - wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych z dnia 6 lipca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 771);
- 15) zaliczka – środki finansowe wypłacane Beneficjentowi na realizację operacji z tytułu pomocy w ramach PS WPR, zgodnie z § 3 ust. 24–27 regulaminu.²

§ 2

Przedmiot umowy

Umowa określa prawa i obowiązki Stron związane z realizacją operacji w ramach I.10.2 w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych.

§ 3

Postanowienia ogólne

1. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji operacji, której zakres rzeczowy i finansowy określono w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, stanowiącym załącznik nr 1 do umowy w celu zmniejszenia presji działalności rolniczej na środowisko, poprzez wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, właściwe zagospodarowanie odpadów i produktów ubocznych z rolnictwa oraz poprawę efektywności energetycznej.
2. Realizowana przez Beneficjenta operacja, o której mowa w ust. 1, prowadzi do osiągnięcia i utrzymania następujących wskaźników realizacji celu operacji:
  - 1) wykonywanie rodzaju działalności objętej wsparciem w okresie od dnia zawarcia umowy do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej oraz

- 2) utrzymanie infrastruktury finansowanej z pomocy do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
3. Operacja zostanie zrealizowana w: .....
.....
(województwo, powiat, gmina, kod pocztowy, miejscowość, ulica, nr domu/nr lokalu)
na działkach ewidencyjnych określonych w załączniku nr 2 do umowy.
4. Beneficjent zrealizuje operację w jednym etapie maksymalnie w terminie 24 miesięcy od dnia przyznania pomocy, lecz nie później niż do 30 czerwca 2029 r.
5. Realizacja operacji obejmuje:
  - 1) wykonanie zakresu rzeczowego operacji zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy;
  - 2) poniesienie przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z zasadami wskazanymi w § 5 ust. 1, w tym dokonanie płatności za dostawę, usługi lub roboty budowlane nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli wszystkie braki, poprawki lub wyjaśnienia w tym wniosku zostaną usunięte w terminie wynikającym z wezwania Agencji, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.;
  - 3) udokumentowanie wykonania zakresu rzeczowego operacji, zgodnie z zestawieniem rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, poprzez przedstawienie faktur lub dokumentów o równoważnej wartości dowodowej wraz z dokumentami potwierdzającymi płatność, a w przypadku gdy realizacja operacji, zgodnie z ust. 6 pkt 1, wiąże się z uzyskaniem dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami prawa, przedłożenie dokumentów potwierdzających spełnienie powyższych wymogów (konieczność przedstawienia dokumentacji wymaganej odrębnymi przepisami, dotyczy również zakresu towarzyszącego operacji zawartego we wniosku o przyznanie pomocy niezbędnego do realizacji operacji).
6. Stosownie do zakresu operacji, realizacja operacji obejmuje również:
  - 1) uzyskanie wymaganych odrębnymi przepisami oraz postanowieniami umowy: opinii, zaświadczeń, uzgodnień, pozwoleń lub decyzji związanych z realizacją tej operacji;
  - 2) zamontowanie oraz uruchomienie nabytych maszyn, urządzeń, infrastruktury technicznej, w tym wyposażenia oraz wykorzystanie zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji do wykonywania działalności, której służyła realizacja operacji, lub której wykonywanie stanowiło warunek przyznania pomocy,
- nie później niż do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, nie później niż do ostatniego uzupełnienia wniosku o płatność, o którym mowa w § 8 ust. 4. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli wszystkie braki, poprawki i wyjaśnienia w tym wniosku zostaną usunięte w terminie wynikającym z wezwania Agencji, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
7. Za moment rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji uznaje się podjęcie przez Beneficjenta jakichkolwiek czynności związanych z jego realizacją, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, w szczególności:
  - 1) poniesienie kosztów lub wydatków;
  - 2) rozpoczęcie robót budowlanych zgodnie z art. 41 ustawy Prawo budowlane związanych z realizacją operacji.

§ 4

Środki finansowe przyznane na realizację operacji

1. Agencja zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi, na warunkach określonych w umowie oraz na podstawie złożonego wniosku o płatność, pomocy w wysokości ..... zł (słownie

- złotych: .....), jednak nie więcej niż 65% poniesionych i opłaconych przez Beneficjenta kosztów kwalifikowalnych operacji.
2. Pomoc będzie przekazana jednorazowo w wysokości, o której mowa w ust. 1.
  3. Agencja, na warunkach określonych w umowie, zobowiązuje się do wypłacenia Beneficjentowi środków finansowych tytułem zaliczki, na realizację operacji, o której mowa w § 3 ust. 1, po wniesieniu zabezpieczenia zaliczki określonego w § 16 ust. 1 pkt 1, jednorazowo po zawarciu umowy w wysokości ..... zł (słownie złotych: .....) - nie więcej jednak niż 50 % przyznanej Beneficjentowi umową kwoty pomocy.^{1,2}
  4. W przypadku, gdy Beneficjent przed dokonaniem przez Agencję wypłaty środków finansowych tytułem zaliczki, o której mowa w ust. 3, złoży wniosek o płatność, co stanowi potwierdzenie zrealizowania operacji i poniesienia związanych z tym kosztów kwalifikowalnych operacji, zaliczki nie wypłaca się.^{1,2}
  5. W przypadku zawarcia aneksu zmieniającego umowę, powodującego zmniejszenie kwoty przyznanej pomocy, o której mowa w ust. 1, Beneficjentowi przysługują środki finansowe tytułem zaliczki w kwocie nieprzekraczającej 50% przyznanej Beneficjentowi kwoty pomocy, wynikającej z aneksu do umowy. W odniesieniu do środków finansowych wypłaconych Beneficjentowi w nadmiernej wysokości, postanowienia § 12 ust. 6 i 7 stosuje się odpowiednio.^{1,2}
  6. Zaliczka zostanie wypłacona na rachunek bankowy Beneficjenta nr .....
....., w .....^{1,2}

§ 5

Zobowiązania Beneficjenta

1. Beneficjent zobowiązuje się do spełnienia warunków określonych w PS WPR, przepisach ustawy, regulaminie, w wytycznych podstawowych i szczegółowych oraz do realizacji operacji zgodnie z postanowieniami umowy, a w szczególności do:
  - 1) poniesienia kosztów kwalifikowalnych, stanowiących podstawę wyliczenia przysługującej Beneficjentowi pomocy, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
  - 2) niefinansowania z udziałem innych środków publicznych kosztów kwalifikowalnych operacji;
  - 3) do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej:
    - a) zapewnienia trwałości operacji przez:
      - niezaprzymanie działalności produkcyjnej związanej z przyznaną pomocą, której służyła realizacja operacji, lub której prowadzenie stanowiło warunek przyznania pomocy, bez zmiany miejsca jej prowadzenia z wykorzystaniem zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, z zastrzeżeniem § 14,
      - nieprzenoszenie prawa własności lub posiadania rzeczy nabytych, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli w związku z realizacją operacji oraz ich wykorzystywania w sposób zgodny z przeznaczeniem i celami operacji, z wyłączeniem stosowania czasowego przenoszenia własności na zabezpieczenie wierzytelności jako formy zapieczęć kredytów pożyczek udzielanych na realizację tej operacji z zastrzeżeniem § 14,
      - niedokonywania istotnych zmian wpływających na charakter operacji,
    - b) umożliwiania przeprowadzania kontroli związanych z przyznaną pomocą podmiotom upoważnionym do dokonywania takich czynności,
    - c) obecności i uczestnictwa osobistego albo osoby upoważnionej przez Beneficjenta albo osoby reprezentującej Beneficjenta będącego osobą prawną lub spółką osobową w rozumieniu ustawy Kodeks spółek handlowych albo osoby reprezentującej Beneficjenta w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną posiadającą zdolność prawną, który wykonuje działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach oddziału w trakcie audytów i kontroli, w terminie wyznaczonym przez upoważnione podmioty,
    - d) niezwłocznego informowania Agencji o planowanych albo zaistniałych zdarzeniach związanych ze zmianą sytuacji faktycznej lub prawnej Beneficjenta, mogących mieć wpływ na realizację operacji

- zgodnie z postanowieniami umowy, wypłatę pomocy lub spełnienie wymagań określonych w PS WPR i przepisach prawa powszechnie obowiązującego związanych z realizacją operacji,
- e) przechowywania całości dokumentacji związanej z realizacją operacji,
  - f) udostępniania uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do monitorowania i ewaluacji PS WPR,
  - g) utrzymywania warunków i kontynuowania działań, z tytułu których przyznano mu punkty oraz kontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, tj.:¹
    - prowadzenia produkcji zwierzęcej w przypadku otrzymania punktów za kryteria wyboru, o których mowa w ust. 1 pkt 1 załącznika nr 2 do regulaminu
    - prowadzenia produkcji ekologicznej, o której mowa w art. 3 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 w przypadku otrzymania punktów za kryterium wyboru, o którym mowa w ust. 1 pkt 2 załącznika nr 2 do regulaminu;¹
    - utrzymania realizacji operacji na obszarach chronionych w przypadku gdy beneficjent otrzymał punkty za kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 załącznika nr 2 do regulaminu;¹
    - zlikwidowania w gospodarstwie wszystkich źródeł ciepła wykorzystujących kopalne paliwo stałe przez ich zezłomowanie i zastąpienie kotłem na biomasę, w którym nie będzie spalana słoma, nie później niż do złożenia wniosku o płatność oraz wykorzystywania kotłów na biomasę w gospodarstwie jako źródeł ciepła w przypadku gdy beneficjent otrzymał punkty za kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 6 załącznika nr 2 do regulaminu;¹
    - wykorzystywania systemu monitoringu i zarządzania energią w budynkach gospodarstw rolnych objętych dofinansowaniem w przypadku gdy beneficjent otrzymał punkty za kryterium, o którym mowa w ust. 1 pkt 7 załącznika nr 2 do regulaminu;¹
  - h) nie podejmowania działań faktycznych i prawnych skutkujących zaistnieniem przesłanek do zastosowania środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę do dnia w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej.
- 4) dla wszystkich transakcji związanych z operacją:
- a) prowadzenia oddzielnego systemu rachunkowości, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych albo
  - b) korzystania z odpowiedniego kodu rachunkowego, o których mowa w art. 123 ust. 2 lit. b pkt (i) rozporządzenia 2021/2115, w ramach prowadzonych ksiąg rachunkowych, albo
  - c) prowadzenia zestawienia faktur lub równoważnych dokumentów księgowych, gdy na podstawie odrębnych przepisów Beneficjent nie jest obowiązany do prowadzenia ksiąg rachunkowych;
- 5) ponoszenia kosztów kwalifikowalnych operacji zgodnie z przepisami ustawy PZP – w przypadku, gdy te przepisy mają zastosowanie. Podział zamówienia publicznego, w celu uniknięcia stosowania zasad określonych w ustawie PZP jest niedozwolony, a koszty powstałe w wyniku niedozwolonego podziału zamówienia publicznego uznane zostaną za niekwalifikowalne;
- 6) zrealizowania operacji i złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów wskazanych w § 7 ust. 1, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3;
- 7) informowania i rozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z PS WPR, zgodnie z przepisami Załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi szczegółowo w Księdze wizualizacji Planu Strategicznego WPR, opublikowanej na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, w terminie od dnia rozpoczęcia fizycznej realizacji operacji lub zainstalowania zakupionego sprzętu do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 8) osiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji w terminach wskazanych w § 3 ust. 2 oraz ich zachowania do dnia, w którym upłynie 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej;
- 9) odbycia szkolenia w zakresie efektywności energetycznej i przedstawienia dokumentu potwierdzającego ukończenie tego szkolenia wraz z wnioskiem o płatność;¹
- 10) zrealizowania operacji w budynku, którego pokrycie dachu nie jest wykonane z wykorzystaniem wyrobów zawierających azbest nie później niż do złożenia wniosku o płatność;¹

- 11) dołączenia do wniosku o płatność świadectwa charakterystyki energetycznej, sporządzonego po zakończeniu realizacji operacji.

§ 6

Ocena postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

1. Beneficjent przedkłada Agencji za pomocą PUE dokumentację z przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego:
  - 1) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy, jeżeli przed jej zawarciem została zawarta umowa z wykonawcą;
  - 2) w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy z wykonawcą, jeżeli umowa z wykonawcą została zawarta po dniu zawarcia umowy;
  - 3) nie później niż w dniu upływu terminu, o którym mowa w § 7 ust. 1, w przypadku, gdy umowa z wykonawcą została zawarta w terminie krótszym niż 30 dni przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność.
2. Beneficjent przedkłada Agencji dokumentację, o której mowa w ust. 1 wraz z oświadczeniem osoby pełniącej funkcję kierownika Zamawiającego lub osoby upoważnionej przez Zamawiającego o zgodności przekazanego materiału z oryginałem.
3. Dokumentacja, o której mowa w ust. 1, obejmuje:
  - 1) kompletną dokumentację zamówienia przygotowaną przez Zamawiającego w tym ogłoszenia;
  - 2) kompletną dokumentację z przebiegu prac komisji przetargowej;³
  - 3) kompletną ofertę wybranego wykonawcy wraz z umową zawartą z wybranym wykonawcą oraz formularze ofertowe pozostałych wykonawców;
  - 4) kompletną dokumentację związaną z odwołaniami oraz zapytaniami i wyjaśnieniami dotyczącymi Specyfikacji Warunków Zamówienia, jeżeli miały miejsce w danym postępowaniu.
4. Agencja może żądać innych dokumentów, jeżeli w procesie oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego zajdzie potrzeba ich zweryfikowania.
5. W przypadku udzielania zamówienia publicznego w trybie zamówienia z wolnej ręki:
  - 1) na podstawie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP Beneficjent zobligowany jest do przedłożenia:
    - kompletnej dokumentacji z przeprowadzonego postępowania w trybie przetargu nieograniczonego lub ograniczonego,
    - uzasadnienia faktycznego i prawnego zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia z wolnej ręki w trybie art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP;
  - 2) na podstawie innych przepisów niż art. 214 ust. 1 pkt 6 ustawy PZP należy przedstawić uzasadnienie faktyczne i prawne zaistnienia przesłanek do udzielenia zamówienia w trybie z wolnej ręki oraz inne dokumenty, jeżeli ich sporządzenie wymagane było przepisami ustawy PZP.
6. W przypadku, gdy złożona dokumentacja, o której mowa w ust. 3 i 5 zawiera braki, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do ich usunięcia w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.
7. Jeżeli istnieje konieczność uzyskania wyjaśnień, Agencja wzywa Beneficjenta do udzielenia wyjaśnień w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania.
8. Jeżeli Beneficjent, nie złożył wymaganych dokumentów w terminie, o którym mowa w ust. 6, lub nie złożył wyjaśnień w terminie określonym w ust. 7, Agencja dokonuje oceny w oparciu o posiadane dokumenty.
9. O wyniku dokonanej oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego Beneficjent jest informowany za pomocą PUE w terminie 65 dni roboczych od dnia złożenia dokumentacji, o której mowa w ust. 3 lub 5.

§ 7

Wniosek o płatność – termin złożenia

---

³ Jeżeli dotyczy.

1. Beneficjent zobowiązuje się złożyć wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu, niezbędnymi do wypłaty środków finansowych z tytułu pomocy, potwierdzającymi spełnienie warunków wypłaty pomocy po zakończeniu realizacji całości operacji w terminie od dnia ..... do dnia ..... 20.. r. z zastrzeżeniem terminów określonych w § 3 ust. 4.
2. Wniosek o płatność wraz z wymaganymi dokumentami, o których mowa w załączniku 4 do regulaminu składa się za pomocą PUE. Brzmienie § 4 ust. 7 i 8 regulaminu dotyczące uwierzytelniania w PUE stosuje się odpowiednio.
3. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność w terminie określonym w ust. 1, Agencja dwukrotnie wzywa Beneficjenta do złożenia wniosku w kolejnych wyznaczonych terminach 14 dni od dnia otrzymania wezwania, o ile nie upłynęły maksymalne terminy zakończenia realizacji operacji, określone w § 3 ust. 4. Niezłożenie przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie wynikającym z drugiego wezwania Agencji, skutkować będzie wypowiedzeniem umowy, z zastrzeżeniem § 13 ust. 5 i 6. chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do złożenia wniosku o płatność i Beneficjent ten wniosek złożył.
4. Istnieje możliwość złożenia wniosku o płatność po zrealizowaniu operacji przed terminem określonym w ust. 1.

§ 8

Wniosek o płatność – etap rozpatrywania

1. Rozpatrując wniosek o płatność Agencja sprawdza zgodność realizacji operacji z warunkami określonymi w PS WPR, przepisach ustawy PS WPR, wytycznych, regulaminie, złożonym wniosku o przyznanie pomocy oraz postanowieniach umowy, w szczególności pod względem spełnienia warunków w zakresie kompletności i poprawności formalnej wniosku oraz prawidłowości realizacji i finansowania operacji.
2. W przypadku, gdy złożony wniosek o płatność nie został wypełniony we wszystkich wymaganych pozycjach lub nie dołączono do niego wymaganych dokumentów lub wniosek lub dokumenty nie spełniają innych wymagań formalnych, Agencja wzywa Beneficjenta, za pomocą PUE, do usunięcia braków lub złożenia poprawnie sporządzonych dokumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. W przypadku nieusunięcia braków, o którym mowa w ust. 2, w wyznaczonym terminie, wniosek o płatność podlega rozpatrzeniu przez Agencję w zakresie w jakim został wypełniony, chyba, że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do usunięcia braków formalnych i Beneficjent te braki usunął.
4. W przypadku, gdy w trakcie rozpatrywania wniosku o płatność niezbędne jest poprawienie wniosku lub wyjaśnienie faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy lub przedstawienie dowodów na potwierdzenie tych faktów, Agencja wzywa Beneficjenta za pomocą PUE do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
5. Agencja wzywa Beneficjenta do poprawienia wniosku lub do złożenia wyjaśnień, kompleksowo w ramach jednego wezwania. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się więcej niż jedno wezwanie, w szczególności gdy pojawią się nowe fakty wymagające wyjaśnienia.
6. W przypadku niepoprawienia wniosku o płatność lub niezłożenia wyjaśnień, o których mowa w ust. 4, w wyznaczonym terminie, wniosek podlega rozpatrzeniu w oparciu o dotychczasową dokumentację przedłożoną przez Beneficjenta, chyba że na prośbę Beneficjenta przywrócono termin do poprawienia wniosku o płatność lub do złożenia wyjaśnień i Beneficjent dopełnił czynności, do których był wezwany.
7. W wyniku wezwania Beneficjent może dokonać korekt we wniosku o płatność tylko w zakresie wynikającym z treści wezwania. Korekty wykraczające poza zakres wezwania lub niezwiązane z wezwaniem nie będą uwzględnione przy dalszym rozpatrywaniu wniosku o płatność.
8. W trakcie rozpatrywania wniosku o płatność mogą zostać przeprowadzane kontrole na miejscu, w celu zweryfikowania informacji zawartych we wniosku o płatność i dołączonych dokumentach ze stanem faktycznym, lub uzyskania dodatkowych wyjaśnień.
9. W razie stwierdzenia we wniosku o płatność oczywistej omyłki pisarskiej lub rachunkowej, Agencja może poprawić ją z urzędu, informując o tym Beneficjenta.
10. Agencja rozpatruje wniosek o płatność w terminie 3 miesięcy od dnia jego złożenia i dokonuje wypłaty środków niezwłocznie po pozytywnym rozpatrzeniu wniosku. W przypadku nierozpatrzenia wniosku w tym terminie, Agencja zawiadamia o tym Beneficjenta, podając przyczyny niedotrzymania terminu i

wyznaczając nowy termin załatwienia sprawy, nie dłuższy niż miesiąc. W przypadku wystąpienia opóźnienia w otrzymaniu przez Agencję środków finansowych na wypłatę pomocy, Agencja dokona wypłaty pomocy niezwłocznie po ich otrzymaniu.

11. Terminy maksymalne, o których mowa w § 3 ust. 4 uważa się za zachowane, jeżeli wszystkie braki, poprawki i wyjaśnienia w tym wniosku zostaną usunięte w terminie wynikającym z wezwania Agencji, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
12. W przypadku uchybienia terminu wykonania przez Beneficjenta określonych czynności w toku postępowania w sprawie o wypłatę pomocy, Agencja na prośbę Beneficjenta przekazaną za pomocą PUE przywraca termin wykonania tych czynności, jeżeli Beneficjent:
  - 1) wniósł prośbę w terminie 14 dni od dnia ustania przyczyn uchybienia;
  - 2) uprawdopodobnił, że uchybienie nastąpiło bez jego winy;
  - 3) w dniu złożenia prośby, o której mowa w pkt 1, dopełnił czynności, dla której określony był termin.
13. Nie jest możliwe przywrócenie terminu do złożenia prośby, o której mowa w ust. 12.
14. W przypadku gdy Beneficjent wnieśli prośbę, o której mowa w ust. 12, po otrzymaniu od Agencji wypowiedzenia umowy z powodu niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność i spełnione zostaną warunki przywrócenia terminu określone w ust. 12, Agencja wraz z informacją o przywróceniu terminu informuje Beneficjenta o wycofaniu wysłanego wypowiedzenia umowy oraz o dalszym procedowaniu wniosku o płatność.
15. W przypadku uzasadnionych zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji dotyczących realizacji zakresu rzeczowo-finansowego operacji, zaistniałych w trakcie realizacji operacji, Agencja dokona ponownej oceny racjonalności kosztów operacji na etapie rozpatrywania wniosku o płatność.
16. Wniosek o płatność może zostać w dowolnym momencie wycofany przez Beneficjenta. Agencja informuje Beneficjenta za pomocą PUE o skutecznym wycofaniu wniosku o płatność.
17. Wycofanie wniosku, o którym mowa w ust. 16, nie znosi obowiązku podjęcia przez Agencję odpowiednich działań wynikających z przepisów prawa w przypadku gdy:
  - 1) istnieje podejrzenie popełnienia przestępstwa w związku z danym wnioskiem;
  - 2) zaistnieje przesłanka wykluczenia Beneficjenta z możliwości otrzymywania pomocy.
18. Po rozpatrzeniu wniosku o płatność Agencja dokonuje wypłaty całości albo części pomocy albo odmawia wypłaty pomocy, o czym informuje Beneficjenta za pomocą PUE.
19. Agencja przekazuje środki finansowe w ramach pomocy na rachunek bankowy, wskazany we wniosku o płatność, a w przypadku zaliczki na rachunek bankowy, o którym mowa w § 4 ust. 6.
20. W przypadku zmiany numeru rachunku, Beneficjent jest zobowiązany niezwłocznie poinformować Agencję o nowym numerze rachunku bankowego.

§ 9

Warunki wypłaty pomocy

1. Środki finansowe z tytułu pomocy są wypłacane, jeżeli Beneficjent spełnił warunki wypłaty określone w umowie, w szczególności:
  - 1) zrealizował operację zgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, wytycznymi, regulaminem i umową;
  - 2) złożył wniosek o płatność wraz z dokumentami potwierdzającymi realizację operacji w terminie określonym w § 7 ust. 1;
  - 3) udokumentował zrealizowanie operacji, w tym poniesienie kosztów kwalifikowalnych, które opłacił, w formie rozliczenia bezgotówkowego;
  - 4) zrealizował lub realizuje zobowiązania określone w umowie;
  - 5) złożył zabezpieczenie należytego wykonania zobowiązań, określone w § 16 ust. 1.
2. Rozliczenie zaliczki wypłaconej Beneficjentowi polegające na pomniejszeniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty o kwotę pobranej zaliczki nastąpi wraz z wnioskiem o płatność, jednak nie później niż w dniu dokonania przez Agencję płatności końcowej.^{1,2}

3. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków, o których mowa w ust. 1, środki finansowe z tytułu pomocy mogą być wypłacone w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z tymi warunkami, jeżeli cel został osiągnięty.
4. W przypadku, gdy Beneficjent nie spełnił któregokolwiek z warunków określonych w ust. 1 oraz nie zaistniały okoliczności, o których mowa w ust. 3, lub zostały naruszone warunki przyznania pomocy, Agencja odmawia wypłaty pomocy.
5. Podstawą do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty są faktycznie i prawidłowo poniesione koszty kwalifikowalne, z uwzględnieniem § 5 ust. 1 pkt 5, jednak w wysokości nie wyższej niż wykazana w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy.
6. W przypadku, gdy w złożonym wniosku o płatność wykazane zostanie, że poszczególne pozycje kosztów kwalifikowalnych zostały poniesione w wysokości wyższej w stosunku do wartości określonej w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, wówczas przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, koszty te będą uwzględniane w wysokości faktycznie poniesionej, o ile będą uzasadnione i racjonalne oraz pod warunkiem, że nie spowoduje to zwiększenia całkowitej kwoty pomocy określonej w umowie.
7. W przypadku:
  - 1) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych, kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, w zakresie, w jakim zostały poniesione przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy;
  - 2) stwierdzenia finansowania z udziałem innych środków publicznych kwotę kosztów kwalifikowalnych operacji, stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty, pomniejsza się o wartość tych kosztów, które zostały sfinansowane z tych środków;
  - 3) stwierdzenia braku realizacji inwestycji lub operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g:
    - a) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy,
    - b) jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zmniejszeniu podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
  - 4) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się o 1% tej kwoty;
  - 5) nieuwzględnienia w oddzielnym systemie rachunkowości zdarzenia powodującego poniesienie kosztów albo gdy do jego identyfikacji nie wykorzystano odpowiedniego kodu rachunkowego koszty dotyczące danego zdarzenia podlegają refundacji w wysokości pomniejszonej o 10%,
  - 6) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli na miejscu związanych z przyznaną pomocą w trakcie realizacji operacji, po złożeniu wniosku o płatność – wniosek o płatność podlega odrzuceniu i w konsekwencji następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona również zwrot dotychczas wypłaconych kwot pomocy;
  - 7) niezakończenia realizacji operacji lub niezłożenia wniosku o płatność w terminie wskazanym w umowie kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o koszty kwalifikowalne poniesione i udokumentowane po tej dacie;

- 8) niedotrzymania terminu, o którym mowa w § 6 ust. 1, kwotę pomocy dla danego postępowania pomniejsza się o 0,1% za każdy dzień opóźnienia, jednakże nie więcej niż 2% kwoty pomocy wynikającej z danego postępowania, z zastrzeżeniem pkt 9;
  - 9) niezłożenia dokumentacji z postępowania o udzielenie zamówienia publicznego najpóźniej na wezwanie do usunięcia braków we wniosku o płatność o którym mowa w § 8 ust. 2, koszty tego postępowania uznaje się za koszty niekwalifikowalne;
  - 10) stwierdzenia, że Beneficjent naruszył przepisy ustawy PZP kwotę pomocy do wypłaty pomniejsza się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP;
  - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy, zgodnie z art. 62 rozporządzeniem nr 2021/2116;
  - 12) braku udokumentowania odbycia szkolenia w zakresie efektywności energetycznej – następuje odmowa wypłaty pomocy, a w przypadku gdy część pomocy została wcześniej wypłacona – również zwrot dotychczas wypłaconej pomocy;¹
  - 13) zrealizowania operacji w budynku, którego pokrycie dachu jest wykonane z wykorzystaniem wyrobów zawierających azbest - kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość kosztów poniesionych na inwestycje zrealizowane w tym budynku;¹
  - 14) nie dołączenia do wniosku o płatność świadectwa charakterystyki energetycznej, sporządzonego po zakończeniu realizacji operacji - kwotę kosztów operacji stanowiących podstawę do wyliczenia kwoty pomocy do wypłaty pomniejsza się o wartość kosztów poniesionych na inwestycje zrealizowane w budynku, dla którego nie zostało dostarczone ww. świadectwo;¹
8. Przy obliczaniu kwoty pomocy przysługującej do wypłaty, poniesione koszty ogólne będą uwzględnione w wysokości nie wyższej niż określona w umowie dla pozycji określonych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji, z zastrzeżeniem, iż nie mogą przekraczać 10% sumy pozostałych kosztów kwalifikowalnych.

§ 10

Oświadczenie Beneficjenta

1. Beneficjent oświadcza, że:

- 1) nie korzysta i nie będzie korzystał z innych środków publicznych, w szczególności w ramach pomocy państwa i programów współfinansowanych ze środków unijnych, przyznanych w związku z realizacją operacji określonej w umowie w odniesieniu do kosztów kwalifikowalnych operacji;
- 2) ubiegając się o przyznanie pomocy w zakresie określonym we wniosku o przyznanie pomocy o znaku: ..... wraz z załącznikami złożył rzetelne oraz zgodne ze stanem faktycznym i prawnym oświadczenia oraz dokumenty;
- 3) nie podlega wykluczeniu z ubiegania się o przyznanie pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
- 4) nie podlega zakazowi dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu i zobowiązuje się do niezwłocznego poinformowania Agencji o zakazie dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu, orzeczonego w stosunku do Beneficjenta po zawarciu umowy;
- 5) nie stworzył sztucznych warunków, w sprzeczności z prawodawstwem rolnym, mających na celu obejście przepisów i otrzymanie pomocy finansowej;
- 6) nie jest objęty środkami sankcyjnymi ani nie jest powiązany z osobą fizyczną lub osobą prawną, w odniesieniu do której mają zastosowanie środki sankcyjne, o których mowa w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu wspieraniu agresji na Ukrainę.

§ 11

Wypowiedzenie umowy

1. Agencja wypowiada umowę za pomocą PUE w przypadku:

- 1) nierozpoczęcia przez Beneficjenta realizacji operacji przed upływem terminu złożenia wniosku o płatność;
  - 2) nieosiągnięcia celu operacji oraz wskaźników jego realizacji określonych w § 3 ust. 1 i 2;
  - 3) niezłożenia przez Beneficjenta wniosku o płatność w terminie określonym w umowie, z zastrzeżeniem § 7 ust. 3 i 4 i § 8 ust. 14;
  - 4) odstąpienia przez Beneficjenta:
    - a) od realizacji operacji lub
    - b) od realizacji zobowiązań wynikających z umowy po wypłacie pomocy - z zastrzeżeniem § 12 ust. 1–3;
  - 5) odmowy wypłaty całości pomocy dla zrealizowanej operacji na podstawie przesłanek określonych w § 9 ust. 4, ust. 7 pkt. 3 lit. a, pkt 6 i pkt 11-14;
  - 6) stwierdzenia do dnia, w którym upłyne 5 lat od dnia wypłaty płatności końcowej nieprawidłowości związanych z ubieganiem się o przyznanie pomocy lub realizacją operacji lub z niespełnianiem warunków określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. b i c lub § 9 ust. 1;
  - 7) wykluczenia Beneficjenta z otrzymania pomocy, o którym mowa w art. 99 ust. 1 ustawy;
  - 8) objęcia Beneficjenta zakazem dostępu do środków publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych, na podstawie prawomocnego orzeczenia sądu po zawarciu umowy;
  - 9) złożenia przez Beneficjenta podrobionych, przerobionych, nierzetelnych lub stwierdzających nieprawdę dokumentów lub oświadczeń, mających wpływ na przyznanie lub wypłatę pomocy, przy czym, w takim przypadku, zwrotowi podlega całość wypłaconej kwoty pomocy;
  - 10) zaistnienia przesłanek do zastosowania wobec Beneficjenta środków wymienionych w art. 1 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu agresji na Ukrainę;
  - 11) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki.
2. Beneficjent może zrezygnować z realizacji operacji na podstawie wniosku o rozwiązanie umowy za porozumieniem stron złożonego za pomocą PUE.

§ 12

Zwrot wypłaconej pomocy

1. Agencja żąda od Beneficjenta zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, z zastrzeżeniem ust. 2, w przypadku ustalenia niezgodności realizacji operacji z PS WPR, ustawą, regulaminem, wytycznymi podstawowymi i szczegółowymi, umową lub przepisami odrębnymi, a w szczególności wystąpienia jednej z następujących okoliczności:
  - 1) zaistnienia okoliczności skutkujących wypowiedzeniem umowy, o których mowa w § 11;
  - 2) niespełnienia lub niespełnienia w wymaganym okresie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie, w tym:
    - a) rozpoczęcia realizacji zestawienia rzeczowo-finansowego operacji w zakresie danego kosztu przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy, z wyłączeniem ponoszenia kosztów ogólnych – zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu w zakresie, w jakim został poniesiony przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy,
    - b) finansowania z udziałem innych środków publicznych - zwrotowi podlega wartość zrefundowanego kosztu, który został sfinansowany z udziałem innych środków publicznych,
    - c) nieprzechowywania dokumentów związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie spełniono wymogu, z tym że nie więcej niż 3% wypłaconej kwoty pomocy,
    - d) uniemożliwienia przeprowadzenia kontroli związanych z przyznaną pomocą – zwrotowi podlega kwota pomocy w zakresie, w jakim uniemożliwienie przeprowadzenia kontroli uniemożliwiło ocenę warunków zachowania wypłaconej pomocy, których spełnienie miało być sprawdzone poprzez przeprowadzenie kontroli,
    - e) niedostępności uprawnionym podmiotom informacji niezbędnych do przeprowadzenia ewaluacji i monitorowania – zwrotowi podlega 0,5% wypłaconej kwoty pomocy,

- f) niezapewnienia trwałości operacji – zwrotowi podlega kwota pomocy proporcjonalna do okresu, w którym nie spełniono wymagań w tym zakresie,
  - g) nieinformowania lub nierozpowszechniania informacji o pomocy otrzymanej z EFRROW, zgodnie z przepisami załącznika III do rozporządzenia nr 2022/129, opisanymi w Księdze wizualizacji znaku Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 – zwrotowi podlega kwota pomocy w wysokości proporcjonalnej do okresu, w którym nie wypełniono obowiązku, z tym że nie więcej niż 1% wypłaconej kwoty pomocy,
  - h) naruszenia przepisów ustawy PZP – zwrotowi podlega kwota pomocy przypadająca na koszty poniesione z naruszeniem tych przepisów. Wysokość pomniejszenia ustala się zgodnie z zasadami określonymi w wytycznych PZP,
  - i) niekontynuowania operacji zgodnie z kryteriami, za które zostały przyznane punkty, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt. 3 lit. g:
    - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent nie uzyskałby minimalnej liczby punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy,
    - jeśli po odjęciu nienależnie przyznanych punktów okazałoby się, że Beneficjent uzyskałby minimalną liczbę punktów wymaganych do uzyskania pomocy oraz jego operacja zmieściłaby się w limicie środków w ramach naboru wniosków o przyznanie pomocy, w którym Beneficjent ubiegał się o pomoc – zwrotowi podlega 5% kwoty pomocy za każde niespełnione kryterium;
  - k) stwierdzenia, że zostały stworzone sztuczne warunki - zwrotowi podlega 100% wypłaconej pomocy;
- 3) władczych rozstrzygnięć uprawnionych organów państwowych lub orzeczeń sądowych stwierdzających popełnienie przez Beneficjenta, w związku z ubieganiem się o przyznanie lub wypłatę pomocy, czynów zabronionych przepisami odrębnymi – przy czym w takim przypadku zwrotowi podlega nienależnie lub nadmiernie wypłacona kwota pomocy.
2. Z uwzględnieniem regulacji ujętych w ust. 1, Beneficjent może zachować prawo do całości albo części pomocy:
- 1) w części dotyczącej operacji, która została zrealizowana zgodnie z warunkami, o których mowa w § 9 ust. 1 lub
  - 2) jeżeli spełnione zostały przesłanki, o których mowa w § 15 ust. 1.
3. Beneficjent zwraca nienależnie lub nadmiernie pobraną kwotę pomocy powiększoną o odsetki obliczone zgodnie z ust. 4.
4. Odsetki naliczane są w wysokości jak dla zaległości podatkowych, za okres między terminem zwrotu środków przez Beneficjenta, wyznaczonym w decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a datą zwrotu całości zadłużenia lub odliczenia.
5. Beneficjent zobowiązuje się zwrócić całość lub część otrzymanej pomocy w terminie 60 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej kwotę środków do zwrotu, a po upływie tego terminu, do zwrotu całości lub części otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami.
6. Zaliczka pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości, podlega zwrotowi na zasadach określonych w ust. 4 i 5.^{1,2}
7. Zwrotowi, o którym mowa w ust. 6, podlega odpowiednio ta część środków finansowych, która została pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości.^{1,2}
8. W przypadku konieczności zwrotu części wypłaconej pomocy Beneficjent jest zobowiązany wypełniać pozostałe zobowiązania. Kwoty ustalone do zwrotu sumują się. Suma kwot ustalonych do zwrotu nie może być wyższa niż 100% wypłaconej pomocy.

§ 13 **Zmiana umowy**

1. Umowa może zostać zmieniona na wniosek każdej ze Stron, za pomocą PUE, przy czym zmiana ta nie może powodować:
- 1) zwiększenia określonej w § 4 ust. 1 kwoty pomocy;

- 2) zmiany celu operacji oraz wskaźników jego realizacji, określonych w § 3 ust. 1 i 2;
  - 3) zmiany zobowiązania o niefinansowaniu z udziałem innych środków publicznych, o którym mowa w § 5 ust. 1 pkt 2;
  - 4) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji lub zmiany miejsca realizacji operacji, mających wpływ na liczbę punktów przyznanych na operację, w taki sposób, że operacja ta nie uzyskaby minimalnej liczby punktów wymaganych do przyznania pomocy oraz nie zmieściłaby się w limicie środków w ramach danego naboru wniosków o przyznanie pomocy;
  - 5) zmian w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji skutkujących zmianą obszaru, w ramach którego została przyznana pomoc określonego w §2;
  - 6) możliwości przyznania zaliczki, jeżeli Beneficjent nie wnioskował o nią we wniosku o przyznanie pomocy.
2. Umowa nie wymaga dokonania zmiany w przypadku:
- 1) zmian wysokości poszczególnych pozycji kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku określonym w § 9 ust. 6, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1 i § 3 ust. 1;
  - 2) zmian powstałych przy realizacji operacji o charakterze budowlanym, wynikających z praktycznych rozwiązań realizacji inwestycji, nienaruszających przepisów ustawy Prawo budowlane i wydanych na ich podstawie decyzji właściwych organów oraz niewpływających na cel i przeznaczenie operacji;
  - 3) złożenia wniosku o płatność przed terminem określonym w § 7 ust. 1.
3. Zmiana umowy jest wymagana, w szczególności w przypadku:
- 1) zmian zakresu rzeczowego operacji w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji stanowiącym załącznik nr 1 do umowy, uzasadnionych analizą potrzeb Beneficjenta - wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej na co najmniej 60 dni przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
  - 2) zmiany dotyczącej opóźnienia terminu złożenia wniosku o płatność, z zachowaniem terminów maksymalnych o których mowa w § 3 ust. 4 – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa najpóźniej na co najmniej 60 dni przed terminem, w którym upływa termin złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy;
  - 3) zmiany dotyczącej wykazu działek ewidencyjnych wchodzących w skład nieruchomości, na których realizowana będzie operacja – wniosek w tej sprawie Beneficjent składa przed planowaną zmianą albo najpóźniej na co najmniej 60 dni przed terminem złożenia wniosku o płatność. W przypadku niedotrzymania tego terminu, wniosek o zmianę umowy nie zostanie rozpatrzony pozytywnie i Agencja rozpatrzy wniosek o płatność zgodnie z postanowieniami zawartej umowy.
4. Agencja rozpatruje wniosek o zmianę umowy w terminie 30 dni od dnia złożenia wniosku o zmianę umowy i niezwłocznie wzywa Beneficjenta do zawarcia aneksu do umowy, w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy lub informuje Beneficjenta o braku zgody na zmianę umowy w przypadku, gdy nie są spełnione warunki przyznania pomocy.
5. W przypadku rozpatrzenia wniosku o zmianę umowy po upływie terminu określonego w ust. 4 oraz po upływie 24 miesięcy od dnia przyznania pomocy, o którym mowa w § 3 ust. 4, Agencja wyznacza nowy termin na złożenie wniosku o płatność. Nowy termin na złożenie wniosku o płatność nie może być dłuższy niż 14 dni od dnia zawarcia aneksu, z zastrzeżeniem zachowania terminu 30 czerwca 2029 r.
6. Złożenie wniosku o zmianę umowy wstrzymuje możliwość złożenia wniosku o płatność do czasu zakończenia rozpatrywania wniosku o zmianę umowy.
7. Po złożeniu wniosku o płatność Beneficjent nie może wnioskować o zmianę umowy.
8. Zmiana umowy wymaga zachowania reguł, o których mowa w § 6 regulaminu, pod rygorem nieważności.

§ 14

Następca prawny Beneficjenta/nabywca gospodarstwa

1. W przypadku gdy pomoc nie została w całości wypłacona, Agencja może w trakcie realizacji operacji przyznać pomoc następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części.

Szczegółowe warunki i sposób przyznania pomocy następcy prawnemu Beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części zostały określone w § 8 ust. 2–13 regulaminu.

2. W przypadku zaistnienia, w okresie 5 lat liczonych od dnia wypłaty przez Agencję płatności końcowej uzasadnionych okoliczności, Beneficjent może wystąpić do Agencji o wyrażenie zgody na:
  - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części objętych realizacją inwestycji w ramach operacji lub połączenie lub podział, lub przekształcenie Beneficjenta będącego osobą prawną lub jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli przeniesienie to nastąpi na rzecz podmiotu, który przejmie zobowiązania dotychczasowego Beneficjenta;
  - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań Beneficjenta określonych w § 5 ust. 1 pkt 3 lit. a, w tym dotyczących zmiany przeznaczenia nabytych dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub w części, jeżeli nowy sposób ich wykorzystywania nie naruszy celu i zakresu operacji;
3. Beneficjent zgłasza zamiar dokonania czynności, o których mowa w ust. 2, za pomocą PUE wraz z uzasadnieniem i niezbędnymi dokumentami przed planowaną zmianą.
4. Agencja, po rozpatrzeniu prośby Beneficjenta, o której mowa w ust. 3, wskazuje warunki, tryb oraz obowiązki związane z dokonaniem przez Beneficjenta wnioskowanych zmian oraz termin złożenia oświadczeń i dokumentów potwierdzających spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, o których mowa w ust. 5, albo okoliczności faktyczne i prawne wykluczające dokonanie takich zmian.
5. W przypadku określonym w ust. 2 pkt 1 nabywca albo następca prawny, a w przypadku określonym w ust. 2 pkt 2 Beneficjent, zobowiązany jest w terminie wyznaczonym przez Agencję zgodnie z ust. 4, złożyć niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające spełnienie warunków uprawniających do dokonania zmian, a w szczególności:
  - 1) dokumenty potwierdzające przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa lub jego części objętych realizacją inwestycji, lub przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją (sprzedaż i zakup dóbr stanowiących przedmiot operacji), albo przekształcenie lub połączenie lub podział gospodarstwa Beneficjenta;
  - 2) dokumenty potwierdzające przejęcie przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań związanych z przyznaniem Beneficjentowi pomocą, w szczególności umowę określającą warunki przejęcia przez nabywcę albo następcę prawnego zobowiązań wynikających z umowy zawartej z Beneficjentem;
  - 3) dokumenty potwierdzające spełnianie przez następcę prawnego lub nabywcę warunków przyznania pomocy;
  - 4) inne dokumenty niezbędne do potwierdzenia spełniania warunków, o których mowa w ust. 6;- na podstawie których Agencja wyraża zgodę na dokonane zmiany albo wzywa do zwrotu wypłaconej pomocy.
6. Agencja wyraża zgodę na:
  - 1) przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa rolnego lub jego części albo jego połączenie lub podział, lub przekształcenie, o których mowa w ust. 2 pkt 1 jeżeli:
    - a) nabywca albo następca prawny spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków związanych z przyznaniem i wypłatą pomocą,
    - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania albo następstwa prawnego nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
    - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy;
  - 2) zmianę postanowień umowy dotyczących zobowiązań, o których mowa w ust. 2 pkt 2, jeżeli:
    - a) całkowita lub częściowa zmiana przeznaczenia nabytych przez Beneficjenta dóbr, wybudowanych, przebudowanych, wyremontowanych budynków lub budowli, w całości lub

- części nie naruszy celu i zakresu operacji, określonych w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniach umowy;
- b) zmiana miejsca realizacji operacji nie naruszy celu i przeznaczenia operacji,
  - c) zmiana polegać będzie na zbyciu całości albo części przedmiotu operacji, a Beneficjent w określonym przez Agencja terminie udokumentuje zastąpienie go innym przedmiotem, o parametrach technicznych i eksploatacyjnych nie gorszych niż zbywany, a w wyniku tego zastąpienia nie zostanie naruszony cel i przeznaczenie operacji oraz nadal będą zachowane warunki przyznania pomocy dla operacji, w tym zasadność ekonomiczna i wykluczenie finansowania z innych środków publicznych,
- 3) przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, jeżeli:
- a) podmiot, na rzecz którego ma nastąpić przeniesienie własności lub posiadania nabytych dóbr objętych operacją, spełnia warunki przyznania pomocy, o których mowa w § 3 regulaminu oraz zobowiąże się do przejęcia obowiązków dotychczasowego Beneficjenta, związanych z przyznaną i wypłaconą pomocą,
  - b) w wyniku przeniesienia własności lub posiadania nie zostaną naruszone cel i przeznaczenie operacji,
  - c) zmiana ta nie sprzeciwia się zasadom określonym w PS WPR, ustawie PS WPR, wytycznych oraz postanowieniom umowy.
7. Wyrażając zgodę w przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja ustala, czy względy ekonomiczne uzasadniają przeniesienie własności lub posiadania gospodarstwa lub jego części w celu kontynuacji operacji i czy przeniesienie własności lub posiadania tego gospodarstwa nie jest sprzeczne z zapewnieniem trwałości operacji.
8. W przypadku zmiany jedynie formy prawnej prowadzenia działalności rolniczej, bez zmiany podmiotowej po stronie Beneficjenta, z zachowaniem dotychczasowego rodzaju prowadzonej działalności objętej dofinansowaniem, jak również sposobu i miejsca jej wykonywania oraz wykorzystywania zrealizowanego zakresu rzeczowego operacji, warunki o których mowa w ust. 2-7 nie mają zastosowania.
9. W przypadku określonym w ust. 8 Beneficjent jest zobowiązany do poinformowania Agencji za pomocą PUE o planowanej zmianie, a po złożeniu przez Beneficjenta informacji w tym zakresie Agencja ocenia, czy planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8 i informuje Beneficjenta o wyniku tej oceny.
10. Jeżeli planowana zmiana spełnia warunki określone w ust. 8, Beneficjent jest zobowiązany do złożenia za pomocą PUE, po jej dokonaniu, nie później niż w terminie 2 miesięcy od dnia dokonania tej zmiany, dokumentów stanowiących podstawę zmiany formy prawnej prowadzonej działalności.

§ 15

Przesłanki skutkujące brakiem konieczności zwrotu wypłaconej pomocy

1. Zwrot wypłaconej pomocy nie jest wymagany gdy:
- 1) niezgodność jest wynikiem błędu Agencji lub innego organu, w przypadku gdy błąd nie mógł być w rozsądny sposób odkryty przez Beneficjenta, lub
  - 2) Beneficjent może w sposób przekonujący dowieść albo Agencja w inny sposób stwierdzi, że Beneficjent nie jest winien niewypełnienia zobowiązań określonych w umowie, lub
  - 3) niezgodność z warunkami przyznawania lub wypłaty pomocy, lub niewykonanie przez Beneficjenta co najmniej jednego z zobowiązań określonych w umowie jest wynikiem działania siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności.
2. Siła wyższa i nadzwyczajne okoliczności, o których mowa w ust. 1 pkt 3, mogą zostać uznane w szczególności w następujących przypadkach:
- 1) poważnej klęski żywiołowej lub poważnego zdarzenia pogodowego powodującego duże szkody w gospodarstwie;
  - 2) zniszczenia budynków inwentarskich w gospodarstwie w wyniku wypadku;
  - 3) ogniska choroby epizootycznej, choroby roślin lub obecności agrofaga roślin dotyczących całej inwentarza żywy lub uprawy należące do Beneficjenta lub części tego inwentarza lub upraw;

- 4) wyłączenia całości lub dużej części gospodarstwa, jeśli takiego wyłączenia nie można było przewidzieć w dniu złożenia wniosku o przyznania pomocy;
  - 5) śmierci Beneficjenta;
  - 6) długoterminowej niezdolności Beneficjenta do wykonywania zawodu.
3. Katalog zdarzeń określony w ust. 2 nie ma charakteru zamkniętego. Siłą wyższą jest każde zdarzenie charakteryzujące się następującymi cechami: zewnętrznością, niemożliwością jego przewidzenia oraz niemożliwością zapobieżenia jego skutkom. Agencja w każdym przypadku dokonuje indywidualnej oceny, czy zgłoszone przez Beneficjenta przyczyny niedopełnienia zobowiązania można uznać za siłę wyższą lub nadzwyczajne okoliczności.
  4. W przypadku zaistnienia okoliczności o charakterze siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności Beneficjent zachowuje prawo do otrzymania pomocy (jeśli pomoc nie została mu jeszcze w całości wypłacona) lub może zostać całkowicie lub częściowo zwolniony przez Agencję z wykonania tego zobowiązania, lub za jego zgodą może ulec zmianie termin jego wykonania.
  5. Zgłoszenie wystąpienia siły wyższej lub nadzwyczajnych okoliczności, zawierające opis sprawy wraz z uzasadnieniem oraz niezbędnymi dokumentami, należy złożyć za pośrednictwem PUE w terminie 15 dni roboczych od dnia, w którym Beneficjent ma możliwość dokonania takiego zgłoszenia. W przypadku śmierci Beneficjenta informacja jest przekazywana do oddziału regionalnego, a przepisy w zakresie korespondencji nie mają zastosowania.

§ 16

Zabezpieczenie wykonania umowy

1. Zabezpieczeniem należytego wykonania przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie jest weksel niezupełny (in blanco) wraz z deklaracją wekslową sporządzoną na formularzu udostępnionym przez Agencję, podpisany przez Beneficjenta w obecności upoważnionego pracownika Agencji i złożony w oddziale regionalnym Agencji wybranym przez Beneficjenta, nie później niż:
  - 1) przed wypłatą zaliczki - w przypadku, gdy Beneficjentowi przyznano zaliczkę lub^{1,2}
  - 2) do dnia złożenia wniosku o płatność, a gdy Beneficjent został wezwany do usunięcia braków, wniesienia poprawek lub złożenia wyjaśnień w tym wniosku, zgodnie z § 8 ust. 4, nie później niż w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego wezwania - w przypadku gdy Beneficjentowi nie przyznano zaliczki;- jeżeli zostało złożone zabezpieczenie, o którym mowa w pkt 1, stanowi ono jednocześnie zabezpieczenie zobowiązań określonych w umowie.
2. W przypadku wypełnienia przez Beneficjenta zobowiązań określonych w umowie, Agencja zwróci Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, po upływie 5 lat od dnia dokonania przez Agencję płatności końcowej, z uwzględnieniem ust. 3.
3. Agencja zwraca niezwłocznie Beneficjentowi weksel, o którym mowa w ust. 1, w przypadku:
  - 1) wypowiedzenia umowy przed dokonaniem wypłaty pomocy;
  - 2) odmowy wypłaty całości pomocy;
  - 3) zwrotu przez Beneficjenta całości otrzymanej pomocy wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z postanowieniami § 12.
4. Beneficjent może odebrać weksel wraz z deklaracją wekslową w oddziale regionalnym w terminie 30 dni od dnia zaistnienia któregośkolwiek ze zdarzeń wskazanych w ust. 2 i 3. Po upływie tego terminu Agencja dokonuje komisijnego zniszczenia weksla i deklaracji wekslowej, sporządzając na tę okoliczność stosowny protokół. Protokół komisijnego zniszczenia ww. dokumentów pozostawia się w aktach sprawy.

§ 17

Postanowienia w zakresie korespondencji

Korespondencja pomiędzy Beneficjentem a Agencją jest prowadzona zgodnie z zasadami określonymi w § 4 regulaminu.

§ 18

Środki zaskarżenia przysługujące od rozstrzygnięcia sprawy

1. Ewentualne spory powstałe w związku z zawarciem i wykonaniem umowy Strony będą starały się rozstrzygnąć polubownie. W przypadku braku porozumienia wszystkie spory pomiędzy Agencją a Beneficjentem rozstrzygane będą przez sąd powszechny właściwy dla siedziby Agencji, z wyłączeniem spraw w zakresie zwrotu nienależnie lub nadmiernie pobranej kwoty pomocy, której ustalenie nastąpiło w drodze decyzji administracyjnej.
2. Beneficjentowi przysługuje jednorazowe prawo do wniesienia do Agencji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 21 dni od dnia otrzymania przez Beneficjenta:
  - 1) informacji o zaistnieniu przesłanek do wypowiedzenia umowy lub
  - 2) informacji o odmowie wypłaty pomocy lub częściowej / całkowitej korekcie kwoty pomocy do wypłaty, lub
  - 3) informacji z oceny postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.
3. Wyczerpanie powyższej ścieżki, jak również złożenie wniosku do Agencji o ponowne rozpatrzenie sprawy po upływie powyżej wskazanego terminu 21 dni, skutkuje pozostawieniem wniosku bez rozpatrzenia i skierowaniem sprawy do windykacji, w przypadku konieczności odzyskania wypłaconej Beneficjentowi kwoty pomocy.

§ 19

Akty prawne i wytyczne dotyczące umowy

W sprawach nieuregulowanych umową mają w szczególności zastosowanie:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, 1615, 1890 i 1933);
- 2) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885);
- 3) ustawa z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199);
- 4) ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.);
- 5) ustawa z dnia 8 lutego 2023 r. o Planie Strategicznym dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. z 2024 r. poz. 261);
- 6) ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o finansowaniu wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027 (Dz. U. poz. 332);
- 7) ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2024 r. poz. 17);
- 8) ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
- 9) ustawa z dnia 13 kwietnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego (Dz.U. z 2023 r. poz. 1497 i 1859);
- 10) ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz.U. z 2022 r. poz. 1385, z późn. zm.);
- 11) ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 r. poz. 1336, 1688 i 1890);
- 12) ustawa z dnia 29 sierpnia 2014 r. o charakterystyce energetycznej budynków (Dz.U. z 2021 r. poz. 497, z 2022 r. poz. 2206 oraz z 2023 r. poz. 1762);
- 13) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1; Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35);
- 14) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 1, z późn. zm.);

- 15) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 z dnia 2 grudnia 2021 r. w sprawie finansowania wspólnej polityki rolnej, zarządzania nią i monitorowania jej oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 1306/2013 (Dz. Urz. UE L 435 z 06.12.2021, str. 187, z późn. zm.);
- 16) rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2022/1172 z dnia 4 maja 2022 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej oraz stosowania i obliczania wysokości kar administracyjnych w związku z warunkowością (Dz. Urz. UE L 183 z 08.07.2022, str. 12 z późn. zm.);
- 17) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/128 z dnia 21 grudnia 2021 r. określające przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do agencji płatniczych i innych organów, zarządzania finansami, rozliczania rachunków, kontroli, zabezpieczeń i przejrzystości (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 131 z późn. zm.);
- 18) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/129 z dnia 21 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące rodzajów interwencji w odniesieniu do nasion oleistych, bawełny i produktów ubocznych produkcji wina na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 oraz dotyczącego wymogów w zakresie informowania, upowszechniania i widoczności informacji związanych ze wsparciem unijnym i planami strategicznymi WPR (Dz. Urz. UE L 20 z 31.01.2022, str. 197);
- 19) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1173 z dnia 31 maja 2022 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2116 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli we wspólnej polityce rolnej (Dz. Urz. UE L 183 z 8.07.2022, str. 23);
- 20) rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2022/1475 z dnia 6 września 2022 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 w odniesieniu do ewaluacji planów strategicznych WPR oraz dostarczania informacji na potrzeby monitorowania i ewaluacji (Dz. Urz. UE L 232 z 07.09.2022, str. 8);
- 21) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (Dz. U. UE L z 14.06.2018, str. 1, z późn. zm.);
- 22) Wytyczne podstawowe w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 14 sierpnia 2023 r. o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie zmienionych wytycznych podstawowych w zakresie pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 942);
- 23) Wytyczne szczegółowe w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej z dnia 12 września 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 września 2023 r. w sprawie wytycznych szczegółowych w zakresie przyznawania i wypłaty pomocy finansowej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej (M. P. poz. 1037);
- 24) Wytyczne w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 30 marca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 kwietnia 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad ustalania kwoty dostępnych środków w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 458);
- 25) Wytyczne w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 z dnia 29 czerwca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zasad przeprowadzania kontroli na miejscu w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 695);
- 26) Wytyczne w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach

publicznych z dnia 6 lipca 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie zmniejszeń kwot pomocy oraz pomocy technicznej w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w przypadku naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych (M. P. poz. 771);

- 27) Wytyczne w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 z 13 kwietnia 2023 r., o których mowa w komunikacie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 kwietnia 2023 r. w sprawie wytycznych w zakresie podziału środków dostępnych w ramach niektórych interwencji Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 (M. P. poz. 464).

§ 20

Załączniki

Załącznikami stanowiącymi integralną część umowy są:

1. Załącznik nr 1 – Zestawienie rzeczowo-finansowe operacji;
2. Załącznik nr 2 – Wykaz działek, na których realizowana będzie operacja;
3. Załącznik nr 3 – Informacja o przetwarzaniu danych osobowych.

§ 21

Postanowienia końcowe

Umowa obowiązuje od dnia jej zawarcia.

ZESTAWIENIE RZECZOWO-FINANSOWE OPERACJI

Lp.	Wyszczególnienie zakresu rzeczowego	Nazwa parametru maszyny lub urządzenia	Dane parametru	Mierniki rzeczowe		Koszt netto (PLN)
				Jednostka miary	Ilość (liczba)	
1	2	3	4	5	6	7
I. Koszty kwalifikowalne operacji (koszty inwestycyjne - Ki)						
A Nazwa zadania						
	Nazwa przypisana ze słownika efektów rzeczowych					
1						
2						
3						
...						
B Nazwa zadania						
	Nazwa przypisana ze słownika efektów rzeczowych					
1						
2						
3						
...						
...	Nazwa zadania					
	Nazwa przypisana ze słownika efektów rzeczowych					
1						
Suma I:						
II Koszty ogólne (Ko)						
1						
...						
Suma II:						
III. Suma kosztów operacji (Ki + Ko)						

WYKAZ DZIAŁEK, NA KTÓRYCH REALIZOWANA BĘDZIE OPERACJA

Lp.	Położenie działki ewidencyjnej			Dane według ewidencji gruntów i budynków			
	Województwo	Powiat	Gmina	Nazwa obrębu ewidencyjnego	Nr obrębu ewidencyjnego	Nr arkusza mapy	Nr działki ewidencyjnej
1	2	3	4	5	6	7	8

Informacja o przetwarzaniu danych osobowych

Zgodnie z treścią art. 13 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35), dalej „RODO”, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa informuje, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych (dalej: Administrator) jest Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II nr 70, 00-175 Warszawa;
2. z Administratorem może się Pani/Pan kontaktować poprzez adres e-mail: info@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Centrali Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, ul. Poleczki 33, 02-822 Warszawa;
3. Administrator wyznaczył inspektora ochrony danych, z którym może Pani/Pan się kontaktować w sprawach dotyczących przetwarzania danych osobowych oraz korzystania z praw związanych z przetwarzaniem danych, poprzez adres e-mail: iod@arimr.gov.pl lub pisemnie na adres korespondencyjny Administratora, wskazany w pkt 2;
4. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez Administratora na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z realizacją zadań wynikających z art. 4 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 1199) tj. realizacją operacji na którą została zawarta umowa o przyznaniu pomocy, w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej, tj. w celu przyznania pomocy finansowej;
5. odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
  - 1) organy kontrolne,
  - 2) podmioty uprawnione do przetwarzania danych osobowych na podstawie przepisów powszechnie obowiązującego prawa,
  - 3) podmioty przetwarzające w imieniu Administratora na mocy zawartej umowy, m. in. dostawcy IT;
6. zebrane dane osobowe będą przetwarzane przez okres realizacji zadań, o których mowa w pkt 4, okres zobowiązań oraz okres 5 lat, liczony od dnia następującego po dniu upływu okresu zobowiązań w związku z przyznaniem pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej. Okres przechowywania będzie każdorazowo przedłużony o okres przedawnienia roszczeń, jeżeli przetwarzanie danych będzie niezbędne do dochodzenia roszczeń lub do obrony przed takimi roszczeniami przez Administratora. Ponadto, okres przechowywania danych będzie przedłużony o okres potrzebny do przeprowadzenia archiwizacji;
7. przysługuje Pani/Panu prawo dostępu do danych osobowych, prawo żądania ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia ich przetwarzania, w przypadkach określonych w RODO;
8. w przypadku uznania, że przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy RODO, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa;
9. podanie danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO wynika z obowiązku zawartego w przepisach powszechnie obowiązującego prawa, a konsekwencją niepodania tych danych osobowych będzie brak możliwości zawarcia umowy/ nieprzyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej.

Załącznik nr 2 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

Kryteria wyboru operacji

1. Wnioski o przyznanie pomocy podlegają ocenie według następujących kryteriów wyboru operacji:
  - 1) jeżeli wnioskodawca prowadził w okresie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających miesiąc w którym przypada dzień rozpoczęcia terminu naboru, produkcję zwierząt gospodarskich, a liczba tych zwierząt utrzymywanych w gospodarstwie w tym okresie, obliczana w kalkulatorze opracowanym przez ARiMR, w przeliczeniu na DJP wynosi co najmniej 5 – przyznaje się 4 punkty;
  - 2) jeżeli w dniu złożenia WOPP wnioskodawca prowadzi produkcję ekologiczną – przyznaje się 2 punkty;
  - 3) jeżeli operacja będzie realizowana na obszarach chronionych – przyznaje się 1 punkt;
  - 4) jeżeli w dniu złożenia WOPP wnioskodawca jest młodym rolnikiem – przyznaje się 2 punkty;
  - 5) jeżeli operacja zostanie przeprowadzona w sposób kompleksowy, czyli docieplenie budynków gospodarstw rolnych będzie połączone z montażem lub modernizacją instalacji do odzyskiwania ciepła z tych budynków lub instalacji centralnego ogrzewania lub źródłem ciepła w tym współpracującym z OZE lub kompleksową wymianą lub modernizacją oświetlenia na energooszczędne w technologii LED – przyznaje się 3 punkty;
  - 6) jeżeli w ramach operacji w gospodarstwie zostaną zlikwidowane wszystkie źródła ciepła wykorzystujące kopalne paliwo stałe przez ich zezłomowanie i będą zastąpione kotłem na biomasę, nie później niż do dnia złożenia WOP – przyznaje się 2 punkty;
  - 7) jeżeli w budynkach gospodarstw rolnych objętych dofinansowaniem wykorzystywany będzie system monitoringu i zarządzania energią – przyznaje się 1 punkt.
2. Pomoc może być przyznana na operacje, które uzyskały co najmniej 6 punktów.
3. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów, o pierwszeństwie przysługiwania pomocy decyduje kwota wnioskowanej pomocy, przy czym pierwszeństwo w uzyskaniu pomocy ma operacja z niższą wnioskowaną kwotą pomocy.
4. W przypadku operacji, które uzyskały taką samą liczbę punktów i mają taką samą wnioskowaną kwotę pomocy, o pierwszeństwie przysługiwania pomocy decyduje wcześniejsza data i godzina złożenia WOPP.

Załącznik nr 3 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

Wykaz załączników do wniosku o przyznanie pomocy

1. Wnioskodawca wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania:
  - 1) informacja o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wnioskodawcy - w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o zaliczkę;
  - 2) opis zadań wymienionych w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji - w przypadku operacji, w ramach której będzie realizowane co najmniej jedno zadanie niewymagające załączenia do WoPP kosztorysu;
  - 3) projekt termomodernizacji;
  - 4) dokument albo dokumenty potwierdzające posiadanie samoistne lub użytkowanie wieczyste nieruchomości, na której będzie realizowana operacja - przy czym w przypadku nieruchomości, dla której księga wieczysta jest prowadzona w systemie teleinformatycznym, o którym mowa w art. 25¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz.U. z 2023 r. poz. 146 i poz. 614), jest wystarczające podanie numeru księgi wieczystej we wniosku o przyznaniu pomocy w części Dane dotyczące operacji - Informacja o działkach ewidencyjnych wchodzących w skład nieruchomości, na których realizowana będzie operacja;
  - 5) oświadczenie współwłaściciela nieruchomości o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej współwłasność wnioskodawcy;
  - 6) oświadczenie:
    - właściciela o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego, a zapisy w księdze wieczystej lub w umowie użytkowania wieczystego zawierają ograniczenia co do dysponowania tą nieruchomością,
    - współużytkownika wieczystego o wyrażeniu zgody na realizację operacji – w przypadku gdy operacja będzie realizowana na nieruchomości stanowiącej przedmiot użytkowania wieczystego i gdy występują inni współużytkownicy wieczystości;
  - 7) oświadczenie małżonka Wnioskodawcy o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy o przyznaniu pomocy;
  - 8) kosztorys inwestorski – w przypadku gdy operacja obejmuje inwestycję polegającą na wykonaniu robót budowlanych;
  - 9) zgłoszenie budowy lub wykonywania innych robót budowlanych, o którym mowa w art. 30 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane, bez sprzeciwu organu administracji architektoniczno-budowlanej na to zgłoszenie – w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje;
  - 10) ostateczne pozwolenia (np. ostateczne pozwolenie na budowę), zezwolenia lub inne decyzje, w tym dotyczące ocen oddziaływania na środowisko, których uzyskanie jest wymagane przez odrębne przepisy do realizacji inwestycji objętych operacją, a także inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków realizacji inwestycji objętych operacją określonych w odrębnych przepisach – w przypadku gdy w ramach operacji będą realizowane tego typu inwestycje;
  - 11) kalkulator obliczania DJP;

Załącznik nr 3 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

- 12) umowa spółki cywilnej - w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej;
  - 13) uchwała wspólników spółki cywilnej upoważniająca wspólnika tej spółki do złożenia w imieniu wspólników wniosku i wykonywania innych czynności w toku ubiegania się o przyznanie pomocy – w przypadku gdy operacja będzie realizowana w ramach wykonywania działalności gospodarczej w formie spółki cywilnej i wspólnik składa wniosek w imieniu wspólników;
  - 14) dokument potwierdzający ukończenie szkolenia w zakresie efektywności energetycznej gospodarstwa, które odbyło się nie wcześniej niż w terminie 24 miesięcy poprzedzających dzień złożenia wniosku o przyznanie pomocy
lub
oświadczenie o zobowiązaniu się do odbycia szkolenia w zakresie efektywności energetycznej gospodarstwa, które odbędzie się nie później niż do złożenia ostatniego wniosku o płatność;
  - 15) dokumenty potwierdzające, że wnioskodawca w dniu złożenia wniosku o przyznanie pomocy prowadzi produkcję ekologiczną, w rozumieniu art. 3 pkt 1 rozporządzenia 2018/848;
  - 16) zaświadczenie z Urzędu Skarbowego potwierdzające prowadzenie działów specjalnej produkcji rolnej;
  - 17) upoważnienie dla osoby reprezentującej do złożenia w imieniu Wnioskodawcy wniosku i wykonywania innych czynności w toku ubiegania się o przyznanie pomocy, sporządzone przez inne osoby uprawnione do reprezentacji tego podmiotu – w przypadku ubiegania się o pomoc przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, jeżeli reprezentacja jest wieloosobowa;
  - 18) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do przyznania pomocy;
2. Załączniki wymienione w ust. 1 w pkt 2, 5–7, 11 i 14 (w zakresie oświadczenia) muszą być sporządzone na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Załącznik nr 4 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

Wykaz załączników do wniosku o płatność

1. Beneficjenta wraz z wnioskiem o płatność składa dokumenty (załączniki) potwierdzające realizację operacji:
  - 1) faktury lub dokumenty o równoważnej wartości dowodowej;
  - 2) dokumenty potwierdzające płatność (dowody zapłaty);
  - 3) ostateczną decyzję o pozwoleniu na użytkowanie obiektu budowlanego - jeżeli taki obowiązek wynika z przepisów prawa budowlanego;
  - 4) zawiadomienie właściwego organu o zakończeniu robót budowlanych złożone co najmniej 14 dni przed zamierzonym terminem przystąpienia do użytkowania, jeżeli obowiązek taki wynika z przepisów prawa budowlanego wraz z:
    - oświadczeniem Beneficjenta, że w ciągu 14 dni od dnia doręczenia zawiadomienia właściwemu organowi o zakończeniu robót budowlanych nie wniósł on sprzeciwu, albo
    - zaświadczeniem wydanym przez właściwy organ, że nie wnosi sprzeciwu w przypadku, gdy zawiadomienie o zakończeniu robót budowlanych będzie przedkładane przed upływem 14 dni;
  - 5) protokoły odbioru robót lub protokoły montażu lub rozruchu maszyn i urządzeń albo oświadczenie Beneficjenta o poprawnym wykonaniu robót budowlanych lub montażu lub rozruchu z udziałem środków własnych;
  - 6) dokumentację dotyczącą ewidencji lub wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych – w przypadku Beneficjenta zobowiązanego do prowadzenia takiej ewidencji lub wykazu;
  - 7) informację o numerze rachunku bankowego lub rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej;
  - 8) umowę cesji wierzytelności;
  - 9) kosztorys różnicowy wraz z rysunkami zamiennymi do projektu budowlanego - jeżeli dotyczy;
  - 10) kosztorys powykonawczy szczegółowy;
  - 11) oświadczenie Beneficjenta o wykonaniu wszystkich robót budowlanych zgodnie z projektem budowlanym i przedmiarem robót załączonym do kosztorysu inwestorskiego będącego załącznikiem do wniosku o przyznanie pomocy;
  - 12) dokumenty celne (Jednolity Dokument Administracyjny SAD - zgłoszenie w formie papierowej) zawierające stosowną adnotację celników przeprowadzających odprawę, jako potwierdzenia dopuszczenia towarów do obrotu lub (Poświadczenie Zgłoszenia Celnego PZC - zgłoszenie w formie elektronicznej) zawierającą informację dopuszczenia towaru do obrotu – dotyczy maszyn i urządzeń zakupionych w krajach nienależących do Unii Europejskiej;
  - 13) umowy z dostawcami lub wykonawcami zawierające specyfikację będącą podstawą wystawienia każdej z przedstawionych faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej – jeżeli nazwa towaru lub usługi w przedstawionej fakturze lub dokumencie o równoważnej wartości dowodowej odnosi się do umów zawartych przez Beneficjenta lub nie pozwala na precyzyjne określenie kosztów kwalifikowalnych;
  - 14) świadectwo charakterystyki energetycznej budynku;
  - 15) dokument potwierdzający odbycie szkolenia przez beneficjenta w zakresie efektywności energetycznej gospodarstwa;
  - 16) dokument potwierdzający likwidację źródła ciepła na paliwo stałe;
  - 17) dokumenty potwierdzające, że Beneficjent prowadzi produkcję ekologiczną, jeśli przyznano punkty na etapie ubiegania się o przyznanie pomocy;

Załącznik nr 4 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

- 18) wydruk z kont księgowych (syntetycznych i analitycznych), na którym dokonano zapisów (księgowania) odnośnie przepływów finansowych, związanych z operacją (w tym zaliczek);
- 19) wyciąg z polityki rachunkowości firmy, dokumentujący wprowadzenie odrębnego systemu rachunkowości albo korzystanie z odpowiedniego kodu rachunkowego dla księgowania wszystkich transakcji związanych z operacją;
- 20) wyciąg z zakładowego planu kont, dokumentujący prowadzenie odrębnej ewidencji operacji;
- 21) inne załączniki.

Załącznik nr 5 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

Wykaz dodatkowych załączników do wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego beneficjenta albo nabywcy gospodarstwa lub jego części

1. Następcą prawny Beneficjenta albo nabywca gospodarstwa lub jego części wraz z wnioskiem o przyznanie pomocy składa dokumenty (załączniki) niezbędne do jej przyznania określone w załączniku nr 3:
  - 1) uzasadnienie wniosku o przyznanie pomocy następcy prawnego Beneficjenta / nabywcy gospodarstwa;
  - 2) dokument potwierdzający fakt zaistnienia następstwa prawnego;
  - 3) jeżeli nie zostało zakończone postępowanie sądowe o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego, spadkobierca beneficjenta dołącza oświadczenie o trwającym postępowaniu sądowym o stwierdzenie nabycia spadku albo w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego ze wskazaniem sądu prowadzącego sprawę i sygnatury akt sprawy. Spadkobierca przekazuje ARiMR odpis tego postanowienia, niezwłocznie od dnia uprawomocnienia się postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku albo postanowienia w przedmiocie wydania europejskiego poświadczenia spadkowego;
  - 4) jeżeli z prawomocnego postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, albo europejskiego poświadczenia spadkowego wynika, że uprawnionych do nabycia spadku jest więcej niż jeden spadkobierca, spadkobierca, dołącza do tego WOPP oświadczenia pozostałych spadkobierców, że wyrażają zgodę na przyznanie pomocy temu spadkobiercy;
  - 5) dokument potwierdzający fakt nabycia gospodarstwa lub jego części;
  - 6) oświadczenie następcy prawnego Beneficjenta o jego wstąpieniu w prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z umowy przyznania pomocy;
  - 7) umowa cesji wierzytelności;
  - 8) umowa przejęcia długu;
  - 9) inne dokumenty potwierdzające spełnienie warunków niezbędnych do przyznania pomocy w tym m.in. oświadczenie małżonka o wyrażeniu zgody na zawarcie umowy.
2. Załącznik wymieniony w ust. 1 w pkt 6 musi być sporządzony na formularzu opracowanym i udostępnionym na stronie internetowej ARiMR.

Załącznik nr 6 do Regulaminu naboru wniosków o przyznanie pomocy w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 dla interwencji I.10.2 Inwestycje w gospodarstwach rolnych w zakresie OZE i poprawy efektywności energetycznej w obszarze C wspierającym inwestycje dotyczące rozwiązań poprawiających efektywność energetyczną budynków gospodarstw rolnych

Wymagania dotyczące projektu termomodernizacji

1. Projekt termomodernizacji powinien zawierać co najmniej:
  - 1) plan zabudowy gospodarstwa wraz z rozmieszczeniem na nim istniejących budynków i budowli, w szczególności zaznaczeniem budynków w których zostanie przeprowadzona termomodernizacja i usprawnienia instalacyjne budynków gospodarstw rolnych;
  - 2) opis techniczny obejmujący co najmniej:
    - a) podstawę opracowania (np. posiadanej dokumentacji technicznej, dokumentacji architektoniczno–budowlanej, wizja lokalna, projekt inwentaryzacji stanu dotychczasowego budynku),
    - b) świadectwo charakterystyki energetycznej przed realizacją operacji,
    - c) zakres robót dla realizacji operacji,
    - d) zalecane materiały do wykonania termomodernizacji,
    - e) planowane do montażu usprawnienia instalacyjne budynków gospodarstw rolnych;
  - 3) planowana minimalna do osiągnięcia redukcja wskaźnika EK i wskaźnika EP po zakończeniu realizacji operacji w ramach obszaru C, które dla tej interwencji nie mogą być niższe niż 30%;
  - 4) rysunki planowanych do wykonania robót budowlanych umożliwiające poprawne zweryfikowanie planowanego przedsięwzięcia, na realizację którego nie jest wymagane uzyskania pozwolenie na budowę lub projekty budowlane w przypadku gdy pozwolenia na budowę są wymagane.
2. Projekt termomodernizacji powinien zostać sporządzony przez osobę wpisaną do rejestru, o którym mowa w art. 31 ustawy o charakterystyce energetycznej budynków.